

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА
Факультет управління персоналом, соціології та психології**

**Кафедра соціоекономіки та управління персоналом
ОСВІТНЬО ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА Менеджмент соціальної сфери
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 073-Менеджмент**

Форма навчання: денна

КВАЛІФІКАЦІЙНА БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

на тему «Організація культурних заходів та їх вплив на розвиток громади»

здобувача Шевчук Марії Володимирівни

Науковий керівник:

кандидат економічних наук Кицак Тарас Григорович

Робота допущена до захисту перед екзаменаційною комісією з атестації
здобувачів вищої освіти (ЕК)

Завідувач кафедри: доктор економічних наук,
професор Лопушняк Г.С.

Київ 2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА

Факультет управління персоналом соціології та психології

Кафедра управління персоналом та економіки праці

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

Менеджмент соціальної сфери
073 - Менеджмент

ПОГОДЖЕНО

Керівник проектної групи (гарант)
освітньо-професійної програми

В.В. Кирилюк

(підпис) (ініціали, прізвище)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Г.С. Лопушняк

(підпис) (ініціали, прізвище)

20__ р.

20__ р.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

здобувачу вищої освіти Шевчук Марія Володимирівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

очної (денної) форми навчання

очної (денної), заочної, дистанційної

на підготовку кваліфікаційної бакалаврської роботи

на тему "Організація культурних заходів та їх вплив на розвиток громади"

Тему затверджено наказом ректора Університету від "____" _____ 20__ р. № ____

Кваліфікаційна бакалаврська робота виконується на матеріалах

План кваліфікаційної бакалаврської роботи

Розділ 1	Теоретичні аспекти організації культурних проєктів
(Назва розділу)	
Розділ 2	Аналіз сучасних практик проведення культурних заходів у громадах
(назва розділу)	
Розділ 3	Перспективи розвитку культурних проєктів
(назва розділу)	
Об'єкт дослідження:	Сучасний стан організації культурних проєктів у громадах
Предмет дослідження:	Теоретико методологічне обґрунтування перспективних практик розвитку культурних проєктів у громадах
Мета кваліфікаційної бакалаврської роботи:	Критичне узагальнення теоретичних основ концепту культурних проєктів, дослідження сучасного стану його розвитку та визначення пріоритетних напрямів його удосконалення у напрямі посилення впливу на розвиток громад

Конкретні завдання, які здобувач повинен виконати для досягнення поставленої мети:

У розділі 1	Вивчення сучасних підходів до організації культурних заходів та дослідження теоретико – методичних аспектів оцінювання впливу культурних проєктів на розвиток громад
У розділі 2	Аналіз практики проведення культурних заходів у громадах та оцінити вплив сучасних культурних проєктів на розвиток громад
У розділі 3	Формування удосконалень організації культурних заходів у напрямі посилення їх впливу на розвиток громад: обґрунтувати ефективність запропонованих практик щодо удосконалення культурних проєктів

Завдання підготував
науковий керівник

(підпис)

Кицак Т.Г.

(ініціали, прізвище)

Завдання одержав
здобувач

(підпис)

«_____» _____ 20__ р.

Шевчук М.В.

(ініціали, прізвище)

«_____» _____ 20__ р.

Реферат

ОРГАНІЗАЦІЯ КУЛЬТУРНИХ ЗАХОДІВ ТА ЇХ ВПЛИВ НА РОЗВИТОК ГРОМАДИ

Робота складається з вступу, 3 розділів, кожен розділ містить у собі 2 підпункти. Перший розділ висвітлює теоретичні аспекти організації культурних проєктів, другий розділ є аналітичним, третій - рекомендаційним. Обсяг дипломної роботи - 58 аркушів, включаючи список використаних джерел та додатки. У дипломній роботі є 7 рисунків та 22 таблиць. Під час написання використано 33 джерела.

Об'єктом дослідження є: підходи до організації та проведення культурних заходів у територіальних громадах.

Предметом дослідження є: комплекс теоретичних і практичних аспектів організації та проведення культурних заходів а також визначення напрямів посилення їх впливу на розвиток територіальних громад.

Мета: критичне узагальнення концептуальних засад організації та проведення культурних заходів у територіальних громадах та розробка рекомендацій щодо їх удосконалення.

Завдання є:

- провести аналіз сучасних підходів до організації та проведення культурних заходів;
- дослідити теоретико-методичні аспекти оцінювання впливу культурних проєктів на розвиток громад;
- проаналізувати практики проведення культурних заходів у громадах;
- провести оцінку впливу сучасних культурних проєктів на розвиток громад;
- сформулювати шляхи удосконалення організації культурних заходів у напрямі посилення їх впливу на розвиток громад;
- обґрунтувати ефективності запропонованих практик удосконалення культурних проєктів.

Методи дослідження: Використано метод системного підходу для оцінки стану мистецьких подій у соціокультурній сфері з фокусом на локальну культуру. Щодо спеціальних методів, використано методи емпіричного дослідження та методи, що застосовуються як на емпіричному, так і на теоретичному рівнях, для обґрунтування сутності теоретичних понять, що описують мистецькі події у соціокультурній діяльності. Також, застосовано евристичний метод у вигляді спеціальним чином організованого опитування у формі анкет.

Наукова новизна отриманих результатів дослідження : може полягати в розкритті нових аспектів та поглядів на проблему, знайденні нових рішень або пропозицій для вдосконалення організації культурних заходів в Україні, а також у запровадженні нових підходів до використання культурних ініціатив.

Ключові слова: культурний захід, організація культурних заходів, мистецькі заходи.

Відгук

про кваліфікаційну бакалаврську роботу
здобувача факультету управління персоналом, соціології та психології
освітньо – професійної програми “Менеджмент соціальної сфери”

Шевчук Марії Володимирівни

на тему “Організація культурних заходів
та їх вплив на розвиток громади”

Тематика заслуговує на увагу через свою високу соціокультурну значущість та актуальність в сучасному контексті. Культурна діяльність визначається як основний чинник, який не лише формує та утримує ідентичність громади, але й сприяє розбудові соціальних взаємин, творчому розвитку та впливає на економічний стан території. Важливість організації культурних заходів полягає у їхній здатності об'єднувати громадян, надаючи їм площину для вираження та реалізації творчих потенціалів. Крім того, вони виступають механізмом передачі та збереження культурних цінностей, сприяючи усвідомленню спільної історії та традицій.

Позитивними рисами кваліфікаційної роботи є обґрунтування необхідності активізації трансдисциплінарного підходу при реалізації культурних проєктів. Трансдисциплінарний характер також дозволяє злити різні культурні підходи і створити глобальний вимір у культурних заходах. Використання елементів з різних культур, обрядів та традицій допомагає підкреслити різноманіття та об'єднати людей через спільні цінності та досвід.

Практична значущість дослідження полягає у детальному розкритті комплексного підходу у сфері культурних заходів який системно та всебічно враховує різноманітні фактори, що впливають на організацію та проведення культурних проєктів включаючи політичні, економічні, соціальні, технологічні, екологічні та правові аспекти. Це дозволяє розуміти контекст, в якому вони функціонують, і виявляти можливості для розвитку та потенційні загрози. Що допомагатиме підвищенню ефективності культурних ініціатив та сприятиме сталому розвитку громад.

Наявність недоліків. Недоліками роботи є поверховий аналіз практик організації та проведення культурних заходів у громадах. Замала кількість залучених до оцінки ефективності проведення культурних проєктів респондентів. Слабкий аналіз соціальних та економічних ефектів від запропонованих підходів щодо удосконалення організації культурних заходів.

Кваліфікаційна бакалаврська робота може бути допущеною до захисту перед ЕК та заслуговує на позитивну оцінку.

Науковий керівник:

к.е.н., доцент, доцент кафедри соціоекономіки
та управління персоналом

Кицак Т.Г.

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну бакалаврську роботу здобувача вищої освіти

Шевчук Марії Володимирівни

Тема: «Організація культурних заходів та їх вплив на розвиток громади»

Актуальність теми кваліфікаційної роботи і доцільність її розроблення. В умовах сучасної політичної, економічної та соціальної нестабільності в Україні питання зміцнення соціальної згуртованості та підтримки культурного розвитку набуває особливої актуальності. Серед основних проблем суспільства слід відзначити зростання соціальної напруженості, недостатню підтримку культурних ініціатив, а також обмежені можливості для самореалізації населення. У цьому контексті організація культурних заходів стає критично важливою для зміцнення соціальної згуртованості, поліпшення психологічного клімату та підвищення якості життя населення. Розробка та впровадження ефективних програм з організації культурних заходів допоможе покращити якість комунікації у громаді, стимулювати розвиток місцевих культурних ініціатив та підвищити рівень соціальної активності.

Якість проведеного дослідження. Результати дослідження Шевчук М.В. відображають реальний стан організації культурних заходів та їх впливу на громаду, що підтверджується використанням інформації з достовірних джерел. Запропоновані заходи є логічними та доцільними, що підтверджує їх практичну значимість.

Позитивні риси кваліфікаційної роботи. Дослідження є всебічним та добре обґрунтованим. Матеріал викладено структуровано, детально проаналізовано теоретичні основи фінансового забезпечення сфери культури, розглянуто практичні аспекти у загальнонаціональному контексті, а також проведено комплексний аналіз організаційно-економічного стану культурних заходів у місті Миколаїв. Запропоновані заходи щодо удосконалення оцінки та впливу цих заходів на громади є логічно обґрунтованими та послідовними.

Зауваження. Суттєві зауваження до роботи відсутні.

Практична значимість висновків і рекомендацій. Практична значимість висновків і рекомендацій полягає у можливості їх використання для покращення планування та проведення культурних заходів, що сприятиме підвищенню соціальної згуртованості та культурного розвитку громади. Результати аналітичних та дослідницьких процедур можуть бути безпосередньо застосовані для розробки ефективних програм організації культурних заходів, а також для оцінки їх впливу на громаду з метою оптимізації ресурсів та підвищення соціальної активності та інтеграції різних груп населення.

Рецензент: Директор ММПК «Молодіжний»

Захарова Ю.В.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ КУЛЬТУРНИХ ПРОЄКТІВ.....	6
1.1 Сучасні підходи до організації та проведення культурних заходів	6
1.2 Теоретико-методичні аспекти оцінювання впливу культурних проєктів на розвиток громад.....	17
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ПРАКТИК ПРОВЕДЕННЯ КУЛЬТУРНИХ ЗАХОДІВ У ГРОМАДАХ.....	23
2.1. Практики проведення культурних заходів у громадах.....	23
2.2. Оцінка впливу сучасних культурних проєктів на розвиток громад.....	35
РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРНИХ ПРОЄКТІВ	40
3.1. Удосконалення організації культурних заходів у напрямі посилення їх впливу на розвиток громад	40
3.2. Обґрунтування ефективності запропонованих практик удосконалення культурних проєктів	40
ВИСНОВКИ	46
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	46

ВСТУП

Актуальність. Тематика заслуговує на увагу через свою високу соціокультурну значущість та актуальність в сучасному контексті. Культурна діяльність визначається як основний чинник, який не лише формує та утримує ідентичність громади, але й сприяє розбудові соціальних взаємин, творчому розвитку та впливає на економічний стан території. Важливість організації культурних заходів полягає у їхній здатності об'єднувати громадян, надаючи їм площину для вираження та реалізації творчих потенціалів. Крім того, вони виступають механізмом передачі та збереження культурних цінностей, сприяючи усвідомленню спільної історії та традицій.

В умовах сучасного економічного середовища, культурні заходи стають провідним інструментом туристичного розвитку та стимулювання підприємницької активності. Залучення громадян до участі в культурних ініціативах також сприяє формуванню громадянської активності та спільної відповідальності за благополуччя громади. Умови кризи, конфлікту чи воєнного стану визначають тему як особливо актуальну, оскільки культурні заходи можуть виступати не лише засобом втілення творчих ідей, але й ефективним інструментом для підтримки громадського духу та зміцнення соціального плетива в умовах випробувань.

Стосовно організації культурних заходів в прифронтових містах та територіях, що були деокуповані, це має важливе соціальне значення в умовах війни. Воєнний конфлікт часто супроводжується стресом, тривогою та травматичними досвідами для мешканців, які залишилися на передовій або повернулися після деокупації. У таких ситуаціях культурні заходи стають не лише формою розваги, але і важливим механізмом підтримки психологічного здоров'я та відновлення соціальної координації. Крім того, вони є важливим джерелом надії, віри та позитивних емоцій в умовах стресу та невизначеності.

Дослідженням даної тематики займалися наступні вчені: Ільницька А.О., Козак М. М., Колот А. М., Кравчук В., Лопушняк Г.С., Кирилюк В.В., Малиновський В., Музальов О. О., Назаренко Ю., Філіна А. П. та інші.

Мета і завдання дослідження. Метою дослідження є критичне узагальнення концептуальних засад організації та проведення культурних заходів у територіальних громадах та розробка рекомендацій щодо їх удосконалення.

Для якісного досягнення мети було сформовано наступні завдання:

- провести аналіз сучасних підходів до організації та проведення культурних заходів;
- дослідити теоретико-методичні аспекти оцінювання впливу культурних проєктів на розвиток громад;
- проаналізувати практики проведення культурних заходів у громадах;
- провести оцінку впливу сучасних культурних проєктів на розвиток громад;
- сформулювати шляхи удосконалення організації культурних заходів у напрямі посилення їх впливу на розвиток громад;
- обґрунтувати ефективності запропонованих практик удосконалення культурних проєктів.

Об'єктом дослідження є підходи до організації та проведення культурних заходів у територіальних громадах.

Предметом дослідження є комплекс теоретичних і практичних аспектів організації та проведення культурних заходів а також визначення напрямів посилення їх впливу на розвиток територіальних громад.

Методи дослідження. Використано метод системного підходу для оцінки стану мистецьких подій у соціокультурній сфері з фокусом на локальну культуру. Щодо спеціальних методів, використано методи емпіричного дослідження та методи, що застосовуються як на емпіричному, так і на теоретичному рівнях, для обґрунтування сутності теоретичних понять, що описують мистецькі події у соціокультурній діяльності. Також, застосовано евристичний метод у вигляді спеціальним чином організованого опитування у формі анкет.

Теоретична значущість: отримані результати вносять важливий вклад у теорію організації культурних заходів та їх впливу на розвиток громад. Вони допомагають розширити розуміння механізмів взаємодії культурних ініціатив із соціальним, економічним та культурним середовищем.

Методична значущість: розроблені методики та підходи до організації культурних заходів можуть служити підставою для розробки ефективних стратегій у галузі культурного розвитку громад. Методичні рекомендації сприятимуть покращенню практики в організації та реалізації культурних проєктів.

Практична значущість: результати дослідження мають безпосереднє застосування для культурних організаторів, місцевих влад, та інших зацікавлених сторін при плануванні та реалізації культурних заходів. Вони допомагатимуть підвищити ефективність культурних ініціатив та сприятимуть сталому розвитку громад.

Інформаційну базу дослідження склали підручники, посібники, наукові статті, тези конференцій та інші джерела.

Структура: робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ КУЛЬТУРНИХ ПРОЄКТІВ

1.1 Сучасні підходи до організації та проведення культурних заходів

Концепт культурних проєктів є комплексним та мультифункціональним підходом до організації та реалізації ініціатив у сфері культури. Це конструктивна стратегія, що базується на аналізі потреб, цінностей та інтересів різних соціальних груп та спільнот. Культурні проєкти створюються з метою відтворення, розвитку, або трансформації культурного середовища, сприяючи розумінню та цінуванню різноманітних аспектів культурної спадщини. Вони можуть включати в себе мистецькі виставки, фестивалі, літературні заходи, реставрацію та збереження історичних пам'яток, а також освітні та навчальні програми. Основний принцип концепту культурних проєктів – це взаємодія між різними соціальними та культурними групами з метою створення спільного культурного простору.

Процес формування культурного середовища включає кілька ключових етапів. Початковий етап полягає у визначенні та розумінні культурних цінностей громади. Це вивчення традицій, ремесел, історії, та інших унікальних аспектів, які формують культурний ландшафт. Це стає платформою для культурної активності та освіти в громаді. Підтримка творчих індустрій та мистецтва стимулює творчий потенціал мешканців та сприяє виникненню унікальних культурних виразів. Людина, як особистість та як частина суспільства, має різноманітні інтереси, потреби, та керується певними цінностями, знаннями й інформацією. Вона є головною рушійною силою, метою та критерієм прогресивного економічного та культурного розвитку і якості соціальних та економічних реформ. Тому соціальна безпека – це не тільки питання розвитку людського і соціального капіталу, політичної стабільності суспільства та забезпечення національних інтересів, але й основа економічного зростання країни. В Україні питання соціальної безпеки стали особливо актуальними після 2014 року, коли росія незаконно анексувала Крим і почала військові дії на території Донецької та Луганської областей. Повномасштабне вторгнення росії

24 лютого 2022 року ще більше підкреслило потребу у створенні нової доктрини соціальної безпеки, яка б тісно пов'язувала підвищення соціальної згуртованості суспільства з модернізацією культурного комплексу. Як зазначає Кирилюк В.В. соціальна безпека включає захист від різноманітних ризиків та загроз, що можуть виникнути в суспільстві. Вона охоплює економічну стабільність, охорону здоров'я, освіту, соціальне забезпечення та гарантії дотримання прав людини. Важливим аспектом соціальної безпеки є створення умов для сталого розвитку, що включає захист навколишнього середовища, забезпечення зайнятості та підтримку інновацій [8].

Як зазначалося раніше, разом із соціальною безпекою важливу роль відіграє соціальна згуртованість на різних рівнях. Відомий український вчений А. М. Колот визначає соціальну згуртованість як залученість і активну участь громадян у політичному, економічному та культурному житті суспільства. Це відчуття солідарності та приналежності до спільноти, яке базується на ефективному використанні громадянських прав і привілеїв демократичного суспільства. Основою соціальної згуртованості є добробут більшості громадян, гармонійні та стабільні взаємини, а також зниження рівня соціальної ізоляції та дезінтеграції [10].

В економічному контексті соціальна безпека сприяє стабільності та передбачуваності, що залучає інвестиції, сприяє розвитку бізнесу та підвищенню продуктивності праці. Таким чином, інвестиції в людський капітал, такі як освіта, охорона здоров'я та культура, є ключовими для сталого економічного зростання. Соціальна безпека в цьому контексті є важливою для організації культурних заходів, оскільки забезпечення безпеки громадян дозволяє створити сприятливі умови для проведення таких заходів. Культурні заходи сприяють зміцненню соціальних зв'язків, підтримці національної ідентичності та популяризації української культури. Таким чином, забезпечення соціальної безпеки є необхідною умовою для успішної організації культурних заходів, що, в свою чергу, сприяє розвитку суспільства, підвищенню рівня згуртованості та національної самосвідомості. Слід підкреслити, що для організацій у вивченій

сфері економіки характерне погіршення показника психологічного благополуччя працівників не лише через умови війни в країні, але й через неузгодженість регуляцій організації праці з поточною ситуацією [12]. Сучасний ринок праці потребує фахівців, які володіють не лише знаннями та навичками, але й м'якими навичками, такими як креативність, критичне мислення, комунікабельність та командна робота. Ці навички можна розвивати за допомогою участі у культурних заходах. Вища освіта має не лише готувати фахівців для ринку праці, але й формувати особистість студента. Окреслене визначає актуальність та практичну цінність в монографічному дослідженні Г.С. Лопушняк та Х.В. Рибчанської [11].

Загалом, вплив культурних заходів на економіку та сферу праці України під час війни є неоднозначним. З одного боку, війна призвела до значного скорочення культурної діяльності, що негативно вплинуло на відповідні галузі економіки. З іншого боку, культурні заходи також відіграють важливу роль у підтримці морального духу українців під час війни та можуть допомогти у розвитку економіки після її закінчення. Незалежно від горизонтів і траєкторій соціально-економічного розвитку, соціально-трудова реальність завжди була і залишається такою, де праця є найважливішою у житті людини, в діяльності організації та в функціонуванні суспільства [9]. Важливо зазначити, що вплив культурних заходів може варіюватися залежно від регіону та конкретного виду культурної діяльності.

Мистецькі івенти є важливим аспектом соціокультурної діяльності, які виникли в середині XX століття у контексті розвитку масової культури та рекламних стратегій. Перші мистецькі події спостерігалися у 1960-х роках у США, що відзначилося виникненням перших мистецьких фестивалів, які здобули популярність і вплинули на мистецьку сцену по всьому світу [1, с. 8]. Ці івенти стали майданчиком для виявлення та просування творчості, сприяли взаємодії між митцями та глядачами, а також відіграли важливу роль у формуванні сучасних мистецьких та культурних трендів. Вони стали важливим механізмом для просування культури та мистецтва, а також сприяли розвитку

культурного туризму та міжнародного культурного обміну. Згодом, із стрімким розвитком технологій та економічними трансформаціями, але й неабиякою увагою до різноманітних культурних виявів, організація та проведення культурних заходів набуває нового значення, вимагаючи системного підходу та інноваційних стратегій.

Таблиця 1.1 – Концепції поняття «івент» в науковій літературі

Автор	Визначення	Коментар
Ткачук О.В.	«Під івент-індустрією ми розуміємо комплексний сегмент ринку, який включає в себе планування, організацію, управління та реалізацію різноманітних заходів.» [24, с.185].	Заходи, особливо культурні, відображають складність і багатогранність всієї сфери, яка вимагає координації багатьох елементів для досягнення успіху.
Невесела І.	«Івент – це насамперед інструмент донесення інформації, аби впливати на суспільство. Це про нову точку зору, мотивацію людей, про трансформацію в цілому свого бачення» [23].	Підхід підкреслює значущість івентів як потужного засобу комунікації та соціального впливу, здатного викликати зміни та надихати на нові досягнення.
Амеліна В.	«Акція, яку ми придумали, принаймні відроджує в наших поетах і поетках відчуття, що слово не безсиле навіть тепер» [3].	Робить акцент що культурні акції не лише сприяють збереженню культурної спадщини, але й підсилюють дух нації,

Джерело: розроблено автором на основі [24], [23], [3]

Погоджуюсь з висловлюванням Ткачук О.В., адже івент-індустрія дійсно є важливою складовою сучасної економіки, сприяючи залученню великої аудиторії, створенню нових можливостей для бізнесу та розвитку культурного життя суспільства. Також, підтримую точку зору Невеселої І., що івенти є важливим інструментом для донесення інформації та впливу на суспільство. Справді, культурні заходи мають потенціал не лише інформувати, але й формувати нові точки зору, мотивувати людей та сприяти загальній трансформації їхнього світогляду.

Натомість, цілі команди різних, вже сформованих за мирний час, фестивалів наголошують, що ситуація в країні надто небезпечна для проведення культурних заходів. Як приклад команда фестивалю Atlas повідомила наступне: «Зараз не час фестивалити — ми не можемо наражати вас на небезпеку та

влаштовувати івент у той час, як наша країна щодня зазнає серйозних руйнувань. У свою чергу ми продовжимо боротьбу на культурному та інформаційному фронтах: допомагати українцям, проводити наступні телемарафони і розповідати усьому світу про Україну» [3]. Я розділяю думку щодо небезпеки та недоцільності влаштовування івентів у зв’язку із складними обставинами.

Міжнародний фестиваль «Книжковий Арсенал», який мав відбутися в Києві в травні 2022 року, був скасований. Нині команда фестивалю зосереджена на інформуванні світової книжкової спільноти про російсько-українську війну, просуванні бойкоту російського культурного продукту й бізнесу, а також на пошуку можливостей допомоги постраждалим від війни, зокрема дітям-переселенцям, видавцям та перекладачам. Фестиваль також реалізує освітній проєкт «Антитвір» для підлітків в онлайн-форматі та ініціативу «Література на експорт», спрямовану на поширення каталогів українських видавців за кордоном. Команда фестивалю забезпечує участь України в різних книжкових ярмарках, таких як Болонья, Лондон і Прага. Зазначу, що згадані раніше фестивалі в кінці травня 2024 року все ж таки наважились відновити роботу такого масованих культурних заходів, при цьому збираючи кошти на армію та дотримуючись всіх норм безпеки [3].

У даному дослідженні аналізується асортимент мистецьких заходів у сфері соціокультурної діяльності, включаючи кінопокази, виставки, концерти та майстер-класи.

Таблиця 1.2 – Види мистецьких подій у соціокультурній діяльності та їх роль у культурному збагаченні

Види	Роль
Кінопокази	Кінопокази дозволяють познайомити громаду з різноманітними кінематографічними творами, сприяючи культурному збагаченню та розширенню світогляду. Вони можуть стати точками тяжіння для туристів, зацікавлених у локальній кіноіндустрії.
Виставки та експозиції	Виставки та експозиції дозволяють презентувати та популяризувати мистецькі надбання громад, формувати локальну ідентичність та гордість за свою територію. Вони можуть стати центрами тяжіння як для місцевого населення, так і для зовнішніх відвідувачів.

Продовження Таблиці 1.2

Концерти, театральні вистави та перформанси	Концерти, театральні вистави та перформанси збагачують культурне життя громад, надаючи доступ до різноманітних мистецьких форм. Вони слугують платформою для самореалізації творчих особистостей та згуртування спільнот навколо спільних культурних інтересів.
Майстер-класи та творчі майстерні	Майстер-класи та творчі майстерні сприяють розвитку творчих навичок, популяризації ремесел та народної творчості. Вони можуть стати джерелом додаткових доходів для майстрів та точками тяжіння для туристів.

Джерело: розроблено автором на основі [1]

Одна з визначальних тенденцій у сучасній культурній діяльності – це перехід до трансдисциплінарних підходів. Організатори культурних заходів активно взаємодіють з представниками різних галузей – від мистецтва та дизайну до науки та технологій. Такий підхід дозволяє створювати унікальні та інноваційні проекти, сприяючи обміну ідеями та збагаченню культурного простору. Трансдисциплінарність у контексті культурних заходів визначається не лише співпрацею різних галузей мистецтва чи науки, але й взаємодією між представниками різних дисциплін, які взаємодіють для створення нових, унікальних вражень та концепцій. Основна ідея трансдисциплінарності полягає в тому, щоб використовувати знання та методології різних галузей, щоб досягти глибших розумінь та створити новий рівень творчості.

У трансдисциплінарних культурних заходах спостерігається тісна взаємодія між мистецтвом і наукою. Артисти співпрацюють з науковцями, аби використовувати концепції, дослідження та технології для створення вражаючих інтерактивних перформансів або інсталяцій. Такий альянс дозволяє перетворювати наукові дані чи ідеї в естетичні та доступні форми для широкої аудиторії. Трансдисциплінарний характер також дозволяє злити різні культурні підходи і створити глобальний вимір у культурних заходах. Використання елементів з різних культур, обрядів та традицій допомагає підкреслити різноманіття та об'єднати людей через спільні цінності та досвід. Такий характер у сучасних культурних заходах є не лише стратегією взаємодії різних галузей, але й можливістю використовувати великий культурний резерв та розширювати горизонти творчості. Спільна праця представників різних дисциплін надає

культурним заходам унікальність та глибину, сприяючи розвитку та розкриттю нових аспектів сучасної культури [29, с. 85].

Один з ключових аспектів управління проектами у глобальному контексті полягає у розумінні різних культурних цінностей. Культурні особливості країни впливають на підходи до праці, комунікаційний стиль, управління конфліктами та процеси прийняття рішень. Наприклад, деякі культури акцентують індивідуалізм та самостійність, в той час як інші віддають перевагу колективізму та спільності. Розуміння та урахування цих різниць допомагає створити сприятливе робоче середовище та забезпечити ефективну співпрацю [2].

Територіальні громади в сучасному соціально-економічному контексті відіграють провідну роль у впровадженні культурних заходів. За підтримки та сприяння громадських ініціатив, ці громади стають центром культурної активності, сприяючи розвитку та збереженню культурного надбання. Важливим моментом є активне залучення місцевих творчих спільнот до організації та проведення культурних заходів. Співпраця з митцями, художниками, майстрами народної творчості та іншими талановитими особистостями сприяє створенню аутентичних та різноманітних культурних подій.

Як зазначає Сенько Т.В. в своїй роботі, креативні хаби відіграють ключову роль у цьому процесі, забезпечуючи площу та інфраструктуру для співпраці, організаційного та бізнес-розвитку у сфері культури та творчих індустрій. Останнім часом спостерігається значний розвиток підліткового та молодіжного руху, з виникненням організацій зі спільними культурними інтересами, які діють як хаби для культурних ініціатив та творчих пошуків [22., с.31].

Повністю погоджусь з авторкою та наводжу особистий приклад, в 2021 році був заснований TYT hub (HERE hub) - некомерційний проєкт, який був організований активною молоддю Миколаєва з метою створення нових подій та можливостей для місцевого населення. Метою цього проєкту є також надання корисних знань, досвіду та сприяння встановленню нових контактів, які можуть бути корисними у майбутньому. Уявлення про майбутнє цього проєкту включав фізичний простір, що складався би з трьох ядер – мистецтва, освіти та розваг.

Додатково, в рамках проекту передбачено створення хостелу, який може прийняти до 50 гостей з інших міст, які приїжджають на події, а також резиденції для художників. Наразі, фізичних просторів немає, через деяку зміну співпраці хабу з Данською організацією, яка опікується містом корабелів. Додам, що загалом, присутність такого культурного центру позитивно вплинула на психологічний клімат містян у цей важкий період.

На мою думку, організація та участь у різноманітних культурних програмах та фестивалях є ефективним способом підвищення культурного рівня та сприяння соціальному об'єднанню, а розробка щорічних тематичних заходів, таких як місцеві фестивалі мистецтв, ярмарки, забезпечує сталу підтримку культурних ініціатив у громаді. При цьому створення та утримання культурних майданчиків задля розвитку інфраструктури для проведення заходів є ключовим елементом. Також вважаю, тісне партнерство із закладами культури, школами, університетами та іншими освітніми установами провідним для розвитку культурної сфери в територіальних громадах.

Необхідним завданням є інтеграція традиційних форм культурної діяльності з інноваційними підходами. Використання сучасних технологій, дозволяє зберегти та вдосконалити традиційні культурні практики, зробивши їх більш доступними та цікавими для різних верств населення [16]. Активне залучення аудиторії стає основним моментом організації культурних заходів.

Пандемія та її тривалі глобальні обмеження на культуру заходів прискорили розвиток технологій онлайн-подій, які надали можливість культурним заходам отримати глобальну віддзеркаленість, розширюючи аудиторію та створюючи зручний механізм для доступу до віртуальних концертів, театральних вистав та інших подій для глядачів із будь-якої точки світу. Такі нововведення та адаптація роблять культуру більш доступною та інклюзивною. Окрім того, що це сприяє культурній різноманітності та взаєморозумінню, інклюзивність дозволяє максимально використовувати потенціал кожної людини та залучати її до спільного процесу творчості та співпраці.

До прикладу, Е.М Карес та Д. Спалаццо у своєму дослідженні провели віддалений культурний захід, який поєднував фізичні та цифрові елементи, з метою впровадження нових способів залучення старших людей до фіджитальних послуг для підвищення їх соціального зв'язку та благополуччя. Під час заходу відбулася прем'єра нової опери, яка транслювалася в прямому ефірі на великому екрані у домі престарілих. Дослідники забезпечили, що віддалений захід якомога більше відтворював різні аспекти особистого досвіду відвідування опери, включаючи атмосферу, елементи соціальної взаємодії та обряди. Результати дослідження показали позитивне сприйняття експерименту учасниками, які відчували себе залученими та задоволеними від проведеного заходу. На мою думку, впровадження віддалених культурних заходів, як у дослідженні Кареса Е.М. та Спалаццо Д., сприяє підвищенню соціального зв'язку та благополуччя старших людей шляхом реалізації нових способів залучення до фіджитальних послуг. Учасники події мали можливість насолоджуватися атмосферою та елементами соціальної взаємодії, що максимально наближалися до реального досвіду відвідування опери [33].

Застосування штучного інтелекту може забезпечити ефективність та автоматизацію процесів у культурних проєктах, сприяючи оптимізації ресурсів та підвищенню якості виконання завдань. Проте, він також може породжувати етичні питання стосовно приватності даних та збільшувати ризик виникнення нерівності та виключеності у доступі до культурних ресурсів.

Сучасні технології значно змінюють спосіб, яким організовані та сприймаються культурні заходи. Використання інтерактивних технологій, цифрових медіа та мультимедійних форматів дозволяє зробити події більш захопливими та доступними. Інновації вносять новий рівень взаємодії та персоналізації, роблячи культурні події більш цікавими та привабливими для широкої аудиторії. Інтерактивні технології - це передові засоби, які дають можливість людям взаємодіяти з електронним оточенням чи системами у реальному часі. Основні компоненти інтерактивних технологій включають сенсорні екрани, які реагують на дотик, та жестове управління, яке використовує

рухи чи жести для взаємодії з пристроями. Ці технології застосовуються в різних сферах, включаючи смартфони, планшети та інтерактивні відображення.

Таблиця 1.3 - Технології , їх вплив на культурні заходи в територіальних громадах та потенціал для монетизації

Технології	Вплив на культурні заходи в територіальних громадах	Потенціал для комерціалізації та монетизації
Інтерактивні технології	Інтерактивні технології дозволяють залучати громади до активної участі в культурних заходах, підвищуючи їхню зацікавленість та залученість. Вони сприяють інтерактивній комунікації між організаторами та учасниками.	Впровадження інтерактивних технологій відкриває нові можливості для монетизації культурних заходів, наприклад, через продаж інтерактивного контенту чи програм лояльності.
Цифрові медіа та мультимедійні виставки	Цифрові медіа та мультимедійні виставки дозволяють представляти культурні надбання громад у більш атрактивний та сучасний спосіб. Це сприяє популяризації культури та залученню нових аудиторій.	Використання цифрових медіа та мультимедійних виставок може сприяти комерціалізації культурних продуктів, наприклад, через продаж цифрового контенту або віртуальні екскурсії.
Онлайн-стрімінг	Онлайн-стрімінг культурних заходів розширює доступ до них для громад, особливо тих, що проживають віддалено. Це підвищує охоплення аудиторії та забезпечує включеність різних груп населення.	Онлайн-стрімінг культурних заходів відкриває можливості для монетизації через продаж квитків на трансляції, рекламу чи спонсорство.
Аналітика та персоналізація	Аналітика та персоналізація культурних заходів допомагають організаторам краще розуміти потреби та вподобання учасників, оптимізуючи їхню взаємодію з аудиторією.	Застосування аналітики та персоналізації дає можливість розвивати таргетовані маркетингові стратегії та пропозиції, що сприяє комерціалізації культурних послуг.

Джерело: самостійно розроблено автором на основі [7].

Одночасно, увага до інклюзивності також зростає, і стейкхолдери культурних проектів стежать за розвитком ініціатив, спрямованих на забезпечення доступності та рівноправності для різних соціальних та фізичних груп. Наприклад, на благодійному фестивалі «Кураж Базар» буде облаштовано великий ігровий майданчик, де діти з різними інтересами, захопленнями,

проблемами і без них зможуть грати один з одним незалежно від діагнозу і соціального статусу. Адже у дитинства немає інвалідності. Важливою тенденцією є також збільшення участі громадськості у культурних проектах, що виражається у спільній творчості, залученні аудиторії до процесу розробки та реалізації ініціатив. Зміна культурних уподобань та вплив глобалізації призводять до постійних змін у споживчих пристрастях, що також враховується стейкхолдерами при розробці культурних проектів.

Нарешті, стратегічне партнерство стає все більш важливим елементом успішної реалізації культурних ініціатив, оскільки воно дозволяє об'єднати ресурси та експертизу різних галузей для досягнення спільних цілей. Таким чином, сучасні культурні проекти розвиваються відкрито та інноваційно, з врахуванням потреб та вимог різних груп населення та зацікавлених сторін, що сприяє розширенню і покращенню культурного простору.

Організація різноманітних культурних заходів та фестивалів робить культуру доступною та підсилює взаємодію між громадянами. Це сприяє обміну досвідом та розкриває нові аспекти культурного багатства громади. Забезпечення доступу до культурної освіти є провідним елементом формування культурного середовища. Це організація майстер-класів, курсів та інших освітніх ініціатив для підтримки розуміння та зацікавлення в культурних аспектах громади [12]. Формування культурного середовища в територіальних громадах є не лише засобом збереження та розвитку культурних традицій, але й ключовим фактором для підвищення якості життя та соціокультурного розвитку їхніх мешканців [16].

1.2 Теоретико-методичні аспекти оцінювання впливу культурних проєктів на розвиток громад

Вплив культурних проєктів на розвиток громад є актуальним об'єктом вивчення в контексті теоретико-методичних аспектів оцінювання. Перш за все, спільна участь у культурних проєктах створює сприятливі умови для взаємодії та спілкування між різними соціальними та культурними групами. Це може сприяти підвищенню рівня взаєморозуміння, толерантності та поваги до різноманітності. Крім того, культурні проєкти часто сприяють виникненню спільних інтересів та цілей, що об'єднують учасників навколо спільних ідей та цінностей. Реалізація культурного проєкту містить кілька етапів, починаючи від планування та розробки концепції, містить також етапи маркетингу та промоції для залучення максимальної уваги та аудиторії. Оцінка ефективності проєкту та підготовка звітів - це заключний етап, що дозволяє здійснити рефлексію та визначити досягнені результати.

Оцінка результатів зазвичай охоплює такі основні аспекти:

- оцінка змін щодо ставлення до проблеми, знань чи поведінки;
- кількісна оцінка учасників проєкту;
- аналіз ефективності;
- аналіз рентабельності;
- аналіз змін у політиці;
- оцінка досягнень.

Оцінка результатів та впливу проєкту можлива лише, якщо проєкт вже пройшов певні етапи реалізації або проєкт завершено. До уваги беруться як передбачувані, так і не передбачувані результати. Тип даних, які необхідно зібрати, та інформація, яку слід шукати, насамперед залежатиме від того, що проєкт намагається зробити або змінити. Тому вони мають відповідати меті та завданням проєкту. Оцінка економічної ефективності полягає в аналізі інформації щодо витрат на різних етапах проєкту та їх співвіднесенні з отриманими результатами проєкту. Варто зауважити, що найбільш поширеним

видом оцінки соціальних проєктів є оцінка результатів та впливу, яка містить елементи аналізу процесу реалізації.

Теоретико-методичні аспекти оцінювання впливу культурних проєктів на розвиток громад вимагають інтеграції теорій соціокультурного розвитку, системного аналізу та методологій, придатних для врахування контекстуальних особливостей. Це дозволяє створити комплексний підхід до вивчення та визначення ефективності культурних ініціатив для сприяння сталому соціально-економічному розвитку громад (див. табл.1.4)

Таблиця 1.4 - Основні теоретико-методичні аспекти оцінювання впливу культурних проєктів на розвиток громад

Теоретико-методичні аспекти	Характеристика
Визначення мети та завдань оцінювання	Забезпечує чіткому формулюванню мети дослідження та визначення конкретних завдань для досягнення мети.
Вибір теоретичної бази	Визначити теоретичні рамки, які допоможуть дослідникам зрозуміти вплив культурних проєктів на розвиток громад
Розробка методології дослідження	Вибрати методи збору даних, які відповідають цілям та завданням дослідження. Можливі методи збору даних включають опитування, інтерв'ю, фокус-групи та аналіз статистичних даних.
Збір даних	Зібрати дані відповідно до плану дослідження.
Аналіз даних	Проаналізувати дані, зібрані під час дослідження. Може включати статистичний аналіз, тематичний аналіз та інші методи аналізу даних.
Формулювання висновків	Зробити висновки на основі результатів аналізу даних. Висновки повинні відповідати меті та завданням дослідження та бути підкріплені даними.
Поширення результатів	Результати дослідження можуть бути використані для покращення культурних проєктів та зробити їх більш ефективними для розвитку громад.

Джерело: самостійно розроблено автором на підставі аналізованого матеріалу

Теоретичний аспект являє собою концептуальну основу для оцінювання впливу культурних проєктів на розвиток громад. Він включає різноманітні теорії

та підходи, що пояснюють зв'язок між культурою та розвитком. Розглянемо деякі з них детальніше (див. табл. 1.5).

Таблиця 1.5. – Теорії, що пояснюють зв'язок між культурою та розвитком

Теорія та автори	Пояснення	Коментар
Теорія людського розвитку Амартія Сен, Махбуб-уль-Хак [21].	«Справжнє багатство народів – це люди». Ця теорія розглядає розвиток як процес розширення свободи вибору та можливостей людей для реалізації їхнього потенціалу. Культура відіграє важливу роль у формуванні цінностей, ідентичності та способу життя людей, що впливає на їхній розвиток.	Теорія акцентує увагу на важливості створення сприятливих умов для людського розвитку, включаючи доступ до освіти, охорони здоров'я, культури та участі в прийнятті рішень. Культура відіграє ключову роль у цьому процесі, оскільки вона формує цінності, ідентичність та світогляд людей.
Теорія соціального капіталу (Роберт Патнем, Френсіс Фукуяма) [29].	Згідно з цією теорією, соціальний капітал, який включає довіру, норми та зв'язки між людьми, є важливим чинником розвитку громад. Культура відіграє ключову роль у формуванні та зміцненні соціального капіталу, оскільки вона є джерелом спільних цінностей, традицій та ідентичності. Культурні проєкти можуть сприяти зміцненню соціальних зв'язків, підвищенню рівня довіри та згуртованості в громаді.	Теорія підкреслює важливість соціальних зв'язків, довіри та норм взаємодії між людьми для досягнення спільних цілей та сталого розвитку громад. Культура відіграє ключову роль у формуванні та зміцненні соціального капіталу, оскільки вона є джерелом спільних цінностей, традицій та ідентичності, які об'єднують людей.
Теорія сталого розвитку (Комісія ООН зі сталого розвитку) [30]	Ця теорія розглядає культурну спадщину та різноманітність як важливі складові сталого розвитку, поряд з економічними, соціальними та екологічними аспектами. Культурні проєкти можуть сприяти збереженню та популяризації культурної спадщини, підвищенню обізнаності про культурне різноманіття, що є важливим для забезпечення сталого розвитку громад.	Теорія визнає, що культурна спадщина та різноманітність є невід'ємними складовими сталого розвитку, поряд з економічним зростанням, соціальною справедливістю та збереженням навколишнього середовища.

Джерело: розроблено автором на основі [21], [29], [30]

Один із основних теоретичних аспектів полягає в розгляді культурних проєктів як складової культурно-соціального, соціально- людського капіталів громад. Згідно із соціокультурною теорією, культурні ініціативи можуть впливати на формування спільності, сприяти її ідентичності та соціокультурній інтеграції [5, с.112]. Оцінювання впливу культурних проєктів на розвиток громад часто зосереджується на вимірюванні змін у соціокультурному капіталі. Соціокультурний капітал – це поняття, що визначає комплекс соціальних та культурних ресурсів, які формують взаємовідносини та взаємодію в громаді. Цей термін є ключовим у розумінні соціокультурної динаміки та сприяє розвитку спільноти через культурне спілкування та взаємодію.

Таблиця 1.6 – Основні аспекти соціокультурного капіталу

Соціальний капітал:	Культурний капітал:
Зміцнення соціальних зв'язків та згуртованості в громаді;	Зміцнення культурної ідентичності та самосвідомості;
Підвищення рівня довіри та взаємодії між різними групами населення;	Збереження та популяризація культурної спадщини;
Розвиток соціальних мереж та співпраці.	Розвиток творчого потенціалу та самореалізації членів громади;

Джерело: розроблено автором на основі [5]

Методичні підходи є системою методів та інструментів, спрямованих на збір та аналіз даних, необхідних для об'єктивної оцінки ефективності культурних проєктів. (Рис. 1.1) Цей аспект вивчення визначає методологічний каркас, який допомагає здійснити критичний аналіз реалізації та результатів культурних ініціатив. Часто для оцінювання впливу культурних проєктів використовується поєднання якісних і кількісних методів, що дозволяє отримати більш повну та достовірну інформацію. Методичний аспект розглядає різноманітні методи збору інформації. Приводжу низку практичних рекомендацій щодо вибору та використання відповідних інструментів для оцінювання.

Рисунок 1.1 – Методи оцінки ефективності культурних ініціатив

Джерело: самостійно розроблено автором на підстав аналізованого матеріалу

Під час оцінювання впливу культурних проєктів на розвиток громад необхідно враховувати регіональні особливості. Регіональні та етнографічні особливості в контексті культурного ландшафту визначають унікальні аспекти та характеристики, які впливають на розвиток та взаємодію в громадах певного регіону. Цей концепт є основним у вивченні взаємодії між культурою та оточуючим середовищем на місцевому рівні. Їх врахування дозволяє адаптувати культурні проєкти до місцевого контексту та забезпечити їхню відповідність потребам та очікуванням громади. [13]

Серед таких особливостей:

а) Культурні традиції та звичаї:

- Місцеві культурні традиції, звичаї та цінності;
- Етнічний склад населення та культурне різноманіття.

б) Інфраструктура:

- Рівень розвитку культурної інфраструктури (театри, музеї, бібліотеки, виставкові центри тощо);

- Доступність та якість культурних послуг.

в) Соціально-економічний контекст:

- Рівень доходів та якості життя населення;

- Економічна ситуація в регіоні (рівень зайнятості, інвестиційний клімат тощо);

- Демографічні тенденції (вікова структура, міграційні процеси).

Для всебічного оцінювання впливу культурних проєктів на розвиток громад необхідний комплексний підхід, який поєднує різні аспекти. Комплексний підхід у сфері культури визначається як системне та всебічне врахування різноманітних факторів, які впливають на організацію та розвиток культурних ініціатив. Цей підхід полягає у використанні різноманітних методів та стратегій для досягнення максимальної ефективності та сталого розвитку у галузі культури. До прикладу, PASTEL аналіз допомагає оцінити широкий спектр факторів, що впливають на культурні проєкти, включаючи політичні, економічні, соціальні, технологічні, екологічні та правові аспекти. Це дозволяє розуміти контекст, в якому вони функціонують, і виявляти можливості для розвитку та потенційні загрози. Наприклад, аналіз політичного клімату, економічної стабільності, соціокультурних тенденцій, технологічних інновацій, екологічного впливу та законодавства.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ПРАКТИК ПРОВЕДЕННЯ КУЛЬТУРНИХ ЗАХОДІВ У ГРОМАДАХ

2.1. Практики проведення культурних заходів у громадах

Впровадження культурних заходів у громадах відіграє провідну роль у зближенні та розвитку суспільства. Ці події стають ефективним інструментом для сприяння взаєморозумінню, толерантності та розвитку культурної ідентичності. Сучасні громади розуміють, що культурні заходи не лише надають можливість насолоджуватися мистецтвом та традиціями, а й сприяють зміцненню соціального об'єднання та гармонії. Однак, ставлення до цього може варіюватися в залежності від культурних, історичних та соціальних контекстів кожної конкретної громади. Одним із основних аспектів успішного впровадження культурних заходів є активна участь громадян та партнерів. Спільне зусилля забезпечує величезний потенціал для створення заходів, які відповідають потребам та інтересам різноманітних членів громади.

Успішні культурні заходи базуються на ефективному плануванні та ресурсній підтримці. Організаторам важливо стежити за актуальними тенденціями, а також використовувати інноваційні підходи для створення заходів, які привертають увагу та залишають невимовний вплив на учасників. Проведення культурних заходів у громадах не лише збагачує культурний ландшафт, але й сприяє розвитку взаєморозуміння, спільності та розширенню горизонтів учасників. Це невід'ємна частина будівництва сучасного суспільства, що сприяє вирішенню важливих питань та формуванню позитивного образу громадського життя. Керівництво Кабінету Міністрів України прийняло рішення про затвердження проекту Державного бюджету на наступний фінансовий рік, 2024 рік. У фінансовому плані передбачено призначення додаткових коштів для сприяння розвитку оборонно-промислового сектору, зокрема для підтримки виробництва зброї у розмірі 51 мільярда гривень [27]. В порівнянні з попереднім роком, 2023, було відзначено зростання видатків на сферу культури та медіа на

суму 2,3 мільярда гривень. Загальна сума асигнувань на культурні та медійні ініціативи становить 10,2 мільярда гривень.

Табл. 2.1 - Розподіл бюджетного фінансування України 2024 р.

Стаття видатків	Бюджет (млрд.грн)
Соціальний захист громадян	469,4
Підтримка ветеранів війни	14,3
Охорона здоров'я	203,4
Освіта	179,1
Культура та медіапростір	10,2
Спорт	7,6
Цифрова трансформація	2,5
Наука	13,6
Підтримка бізнесу	30,9

Джерело: самостійно розроблено автором на основі [27]

Аналіз бюджетного фінансування України 2024 року демонструє пріоритет держави у сфері соціального захисту громадян, охорони здоров'я та освіти. Ці сфери отримують значні асигнування, що підкреслює прагнення держави до покращення якості життя людей та розвитку людського капіталу.

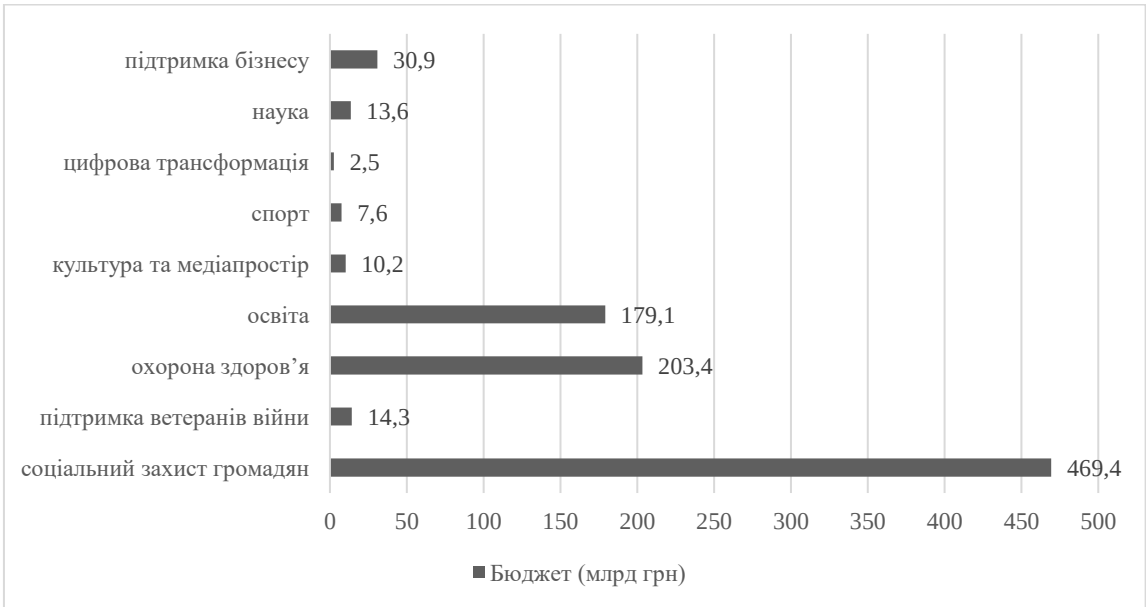

Рис. 2.1 – Структура розподілу бюджетного фінансування України в 2024р.

Джерело:самостійно розроблено автором на основі [27]

Табл. 2.2 - Розподіл бюджетного фінансування у сфері культури та інформаційної політики на 2024 рік

Стаття видатків	Бюджет
Функціонування та розвиток суспільного медіа, забезпечення інформаційної безпеки держави	3,4 млрд грн
Забезпечення розвитку української культури шляхом підтримки театральних та концертних організацій	2,1 млрд грн
Фінансова підтримка ініціатив у сфері культури і креативних індустрій, популяризація читання впродовж життя	554 млн грн
Виробництво та розповсюдження фільмів і серіалів патріотичного спрямування (Держкіно)	511 млн грн

*Джерело:*самостійно розроблено автором на основі [27]

«Культура та інформаційна політика є дієвими інструментами у гібридній війні та надійною підтримкою тилу. Актуальні потреби галузі були розглянуті, враховані та відображені у новому бюджеті.» – сказав т. в. о. Міністра культури та інформаційної політики України Ростислав Карандєєв [27]. З цієї інформації можемо зробити висновок, що видатки на культуру та медіа можуть збільшитись у другий рік війни через підвищений попит на культурні заходи як засіб підтримки та єдності громадян, необхідність протидії пропаганді та зміцнення інформаційної безпеки, а також для підтримки культурних ініціатив у важкі часи. Важливо відзначити, що пандемія COVID-19 також внесла свої зміни та обмеження в культурне життя громади. Однак в порівнянні з тими викликами, які призвела війна, ці зміни виявилися менш визначальними. За висловами багатьох, необґрунтовано зосереджувати велику увагу саме на аспекті культури та культурних заходів в умовах поточних обставин, проте абсолютно не враховувати їх існування було б непридатним.

В різних містах України навіть близьких до лінії фронту, відбуваються фестивалі, концерти та презентації книг. У Київському міжнародному інституті соціології провели дослідження про відвідування українцями культурних заходів [26]. Для дослідження розпитили мешканців різних регіонів України, окрім тимчасово окупованих територій, різної статі й віку. Опитування проводили з 27

січня до 3 лютого 2023 року методом телефонного інтерв'ю серед 2009 дорослих жителів України. Вибірка дослідження репрезентативна для дорослого населення України (віком 18 років і старших). Статистична похибка вибірки (з імовірністю 0,95 і без врахування дизайн-ефекту) не перевищує 2,2% для показників, близьких до 50%, 1,9% для показників, близьких до 25 або 75%, 1,3% для показників, близьких до 10 або 90%, 1,0% для показників, близьких до 5 або 95%, 0,5% для показників, близьких до 1 або 99%.

Згідно результатів дослідження, попри повномасштабну війну, культурні події користуються попитом. За даними Інституту, найчастіше українці відвідують не розважальні заходи, а події, пов'язані з вшануванням пам'яті. Більшість (60%) учасників дослідження відвідали хоча б один культурний захід упродовж останнього року. Найчастіше опитані згадували такі заходи: публічне вшанування пам'яті якоїсь людини (26%), музичні концерти (22%), кінотеатри (21%) та екскурсії (20%).

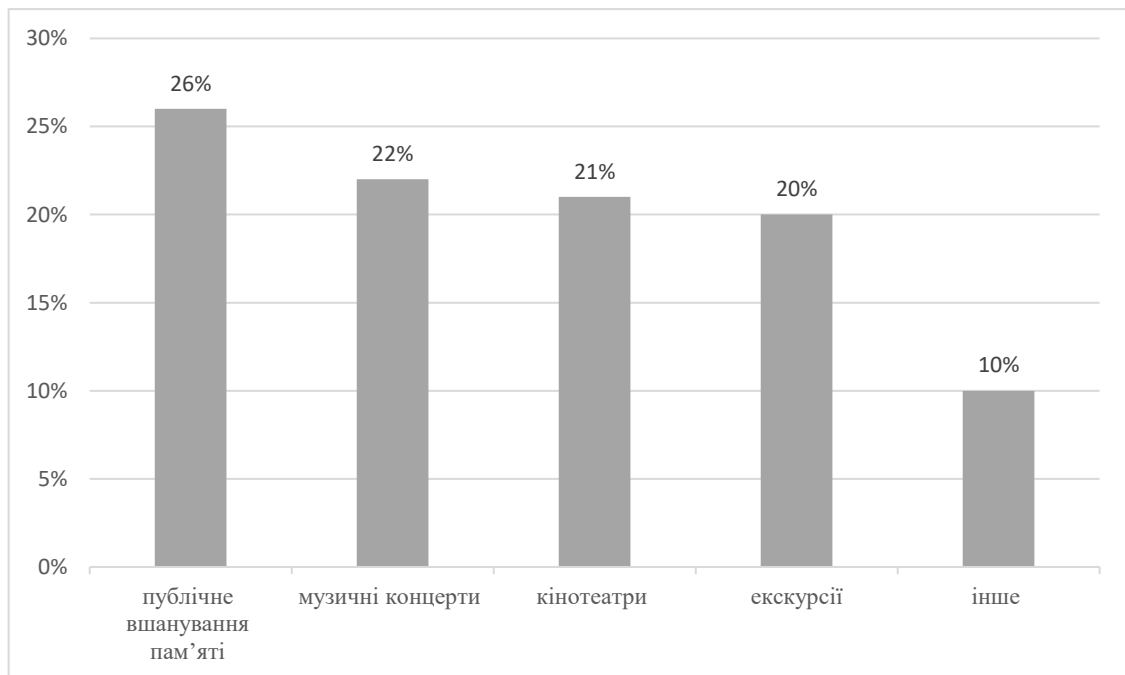

Рис. 2.2 – Культурні заходи які проводяться найчастіше

Джерело: розроблено автором на основі [26]

Понад половина опитаних задоволені якістю проведення культурних заходів, створених українською мовою, а 89% позитивно висловились загалом про продукт, створений українськими митцями або в Україні.

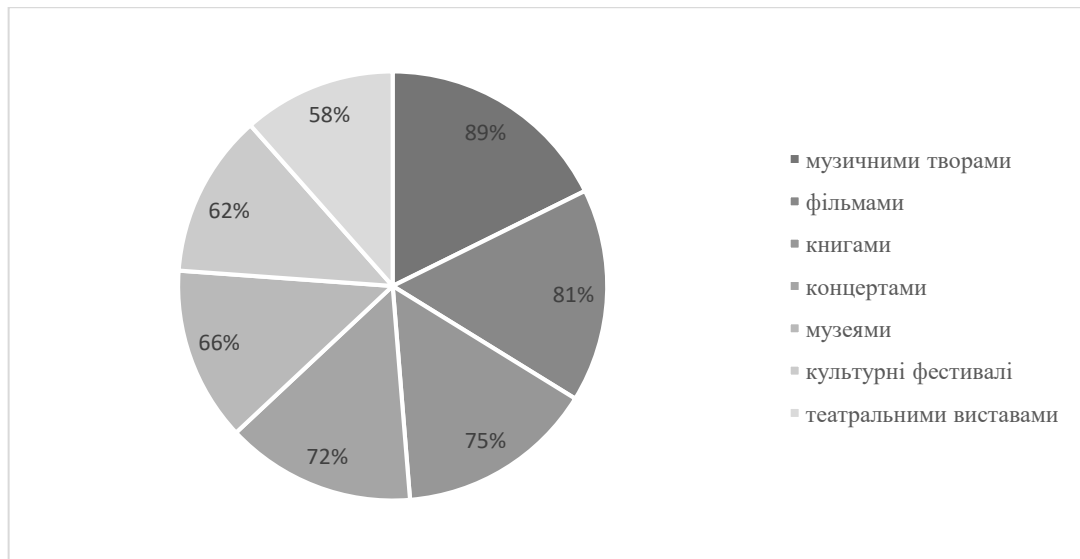

Рис. 2.3 – Задоволеність українців якістю продукту, створеного українськими митцями

Джерело: розроблено автором на основі [26]

Розглянемо питання сфери культури на прикладі міста Миколаєва. У 2021 році мережа закладів культури міста не зазнавала змін. Зараз мережа закладів галузі складається з п'яти будинків культури, чотирьох палаців культури, десяти мистецьких шкіл, двох централізованих бібліотечних систем для дітей та для дорослих (тридцять сім закладів), культурно-ігрового комплексу Дитяче містечко «Казка», комунальної установи Миколаївський зоопарк, Муніципального театру-студії естрадної пісні, Міського методичного центру та клубної роботи [7].

В цілому фінансування галузі «Культура» в 2023 році становило двісті сорок вісім мільйонів триста п'ятдесят чотири тисячі шістдесят шість гривень (248 354,066 тис.грн.), що на 23,7% більше, ніж у 2022 році та на 33,6% більше, ніж у 2021 році [7].

З них:

- загальний фонд – 213 584,236 тис.грн. (86,0%);
- спеціальний фонд – 34 769,830 тис.грн. (14,0%) в т.ч.:
- бюджет розвитку – 4 605,886 тис.грн. (1,9%),
- власні надходження бюджетних установ – 9 545,169 тис.грн. (3,8%),

- кошти, отримані від господарської діяльності – 20 618,775 тис.грн. (8,3%).

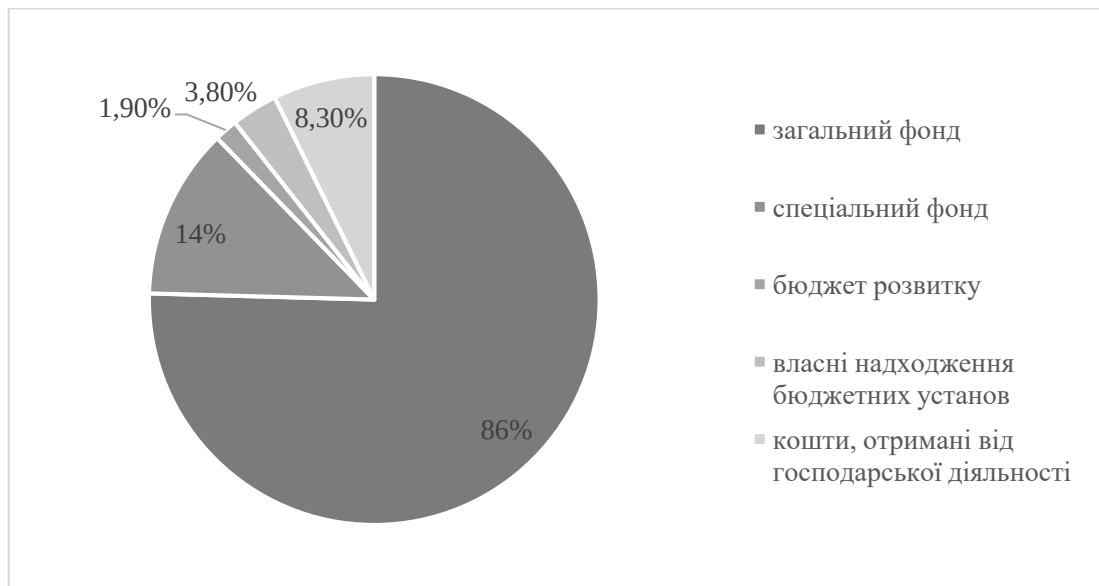

Рис. 2.4 – Розподіл фінансування галузі "Культура" в 2023 році

Джерело: розроблено автором на основі [6]

Розподіл між основними напрямками діяльності управління (бюджетними програмами):

- Програма КПКВК1014030 «Забезпечення діяльності бібліотек» – 47 873,300 тис.грн. (21,0%);
- Програма КПКВК 1014060 «Забезпечення діяльності палаців і будинків культури, клубів, центрів дозвілля та інших клубних закладів» – 35 523,780 тис. грн. (15,6%);
- Програма КПКВК 1011080 «Надання спеціальної освіти мистецькими школами» – 80 868,676 тис.грн. (35,5%);
- Програма КПКВК 1014081 «Забезпечення діяльності інших закладів в галузі культури і мистецтва» - 57 617,321 тис.грн. (25,3%), в т.ч.: Миколаївський зоопарк – 44 256,148 тис.грн. (19,4%); Інші культурно-освітні заклади – 13 361,173 тис.грн. (5,9%).
- Програма КПКВК 1014082 «Інші заходи в галузі культури і мистецтва» 2 611,244 тис.грн. (1,2%), в т.ч.: Охорона культурної спадщини

(виготовлення меморіальних дошок) – 161,943 тис. грн. (0,1%); Культурно-мистецькі заходи – 2449,301 тис. грн. (1,1%);

- Програма КПКВК 1017340 «Проектування, реставрація та охорона пам'яток архітектури» – 3 240,970 тис.грн (1,4%) пам'яток архітектури» – 3 240,970 тис.грн (1,4%).

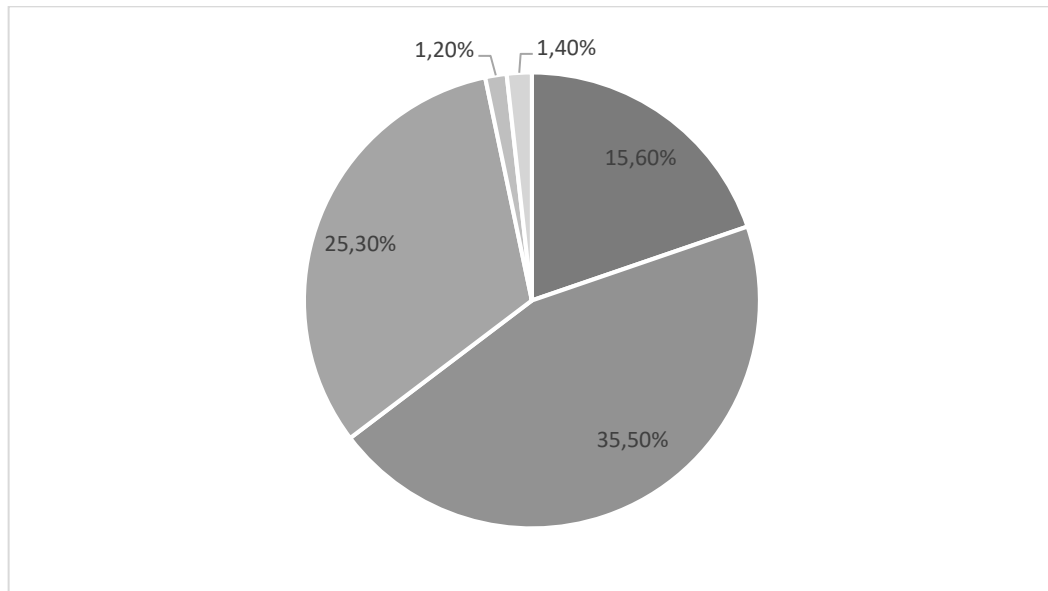

Рис. 2.5 – Розподіл фінансування галузі "Культура" між основними напрямками в 2023 році

Джерело: розроблено автором на основі [6]

На підставі наведених даних можна зробити висновки щодо культурних заходів та фінансування сфери культури. Найбільша частка бюджетних коштів - 35,5% (80,9 млн грн) спрямовується на надання спеціальної мистецької освіти у мистецьких школах, що свідчить про важливість підготовки кваліфікованих кадрів для галузі культури. Значні кошти - 25,3% (57,6 млн грн) виділяються на забезпечення діяльності інших закладів культури і мистецтва, зокрема Миколаївського зоопарку (19,4%) та інших культурно-освітніх закладів (5,9%). На забезпечення роботи бібліотек спрямовується 21% (47,9 млн грн) видатків, що підкреслює роль бібліотек як осередків культури та освіти. Фінансування палаців, будинків культури, клубів та центрів дозвілля становить 15,6% (35,5 млн грн), що свідчить про підтримку закладів для проведення культурного дозвілля населення. Безпосередньо на культурно-мистецькі заходи виділяється лише 1,1%

(2,4 млн грн) бюджетних коштів, що є найменшою статтею видатків серед інших напрямків. На охорону культурної спадщини (виготовлення меморіальних дошок) передбачено лише 0,1% (161,9 тис. грн), що вказує на недостатню увагу цьому важливому напрямку. Отже, пріоритетами фінансування є мистецька освіта, забезпечення роботи закладів культури та підтримка бібліотечної мережі, поряд з цим слід збільшити видатки на проведення культурних заходів та охорону культурної спадщини.

Миколаїв, як і багато інших українських міст, має багату культурну спадщину та активну громаду, яка прагне до збереження та розвитку культурного життя, навіть в умовах війни. Важливо зазначити, що практики проведення культурних заходів у Миколаєві постійно еволюціонують та адаптуються до нових умов. Місцева громада демонструє стійкість та прагнення до збереження культурного життя, навіть в умовах війни. Розберемо деякі з поширених практик проведення культурних заходів у громаді, аспекти їх фінансування та організації в місті Миколаїв.

Для дослідження аспектів фінансування та організації культурних подій у місті, було проведено інтерв'ю з відповідальними особами за реалізацію культурної сфери Миколаївської області. В інтерв'ю два блоки, головними цілями першого були вивчення механізмів фінансування культурних заходів, а також аналіз організаційних аспектів, таких як планування, ризику та просування культурних ініціатив. Другий, в свою чергу, звернув увагу на процес планування та координації подій, включаючи вибір місця проведення, підготовку програми, та взаємодію з артистами та іншими учасниками. Крім того, обговорювалися питання залучення аудиторії та просування подій через різноманітні комунікаційні канали (див. Додаток А-Г).

Дослідження відповідей респондентів продемонструвало значні ризики та обмеження фінансування культурних заходів в умовах війни. Ці виклики зумовили розробку стратегій, спрямованих на забезпечення стабільного фінансування та збереження культурної діяльності.

Таблиця 2.3. - Ризики та обмеження фінансування культурних заходів в умовах війни та стратегії їх подолання

Ризик	Опис	Стратегія подолання
Зниження державного фінансування	Перерозподіл бюджетних ресурсів на військові потреби.	Пошук альтернативних джерел фінансування (спонсорство, гранти). Оптимізація використання наявних ресурсів.
Обмежена автономія державних закладів культури	Залежність від централізованого фінансування.	Розширення автономії у питаннях розподілу коштів. Активна співпраця з центральними органами влади.
Непередбачуваність та ризики воєнного конфлікту	Ускладнення бюджетування та планування.	Розробка гнучких бюджетів та планів. Регулярний моніторинг та оцінка витрат.
Зниження платоспроможного попиту населення	Спричинені економічними наслідками війни.	Розширення доступності культурних послуг (знижки, безкоштовні заходи). Пошук нових цільових аудиторій.

Джерело: розроблено автором на основі [Додаток А]

Розглянемо соціокультурні заходи та їх вплив на громаду на прикладі міста Миколаїв. Під час епідемії COVID-19, в Миколаївському міському палаці культури "Молодіжний" в м.Миколаєві відбувся культурний проект «Хореографічне шоу "Аватар VERSION", це філософська вистава, яка являє собою синтез хореографії, сучасної музики та мультимедійних ефектів. Метою шоу було показати, що природа — це не те, що ми отримали в спадок від предків, а те, що ми взяли в борг від нащадків. На здійснення проєктів громадського бюджету в 2019 році виділено 15 мільйонів гривень. 60% цієї суми буде направлено на реалізацію великих проєктів, 30% — малих і 10% — соціальних. Всього у 2019 році було подано 65 проєктів, з них 23 великих, 36 малих і 6 соціальних. При цьому, як зазначили у міськраді, 2019 році було подано менше проєктів, ніж в 2018. Даний проєкт набрав 192 голоси і впевнено вийшов у лідери

[20]. Департамент фінансів Миколаївської міської ради оприлюднив інформацію про придбання основних засобів за 1 квартал 2020 року по бюджету м. Миколаєва в розрізі головних розпорядників коштів, де зазначено, що на проект «Хореографічне шоу "Аватар VERSION" було виділено 80 000 грн.

У лютому 2024 року в Миколаєві презентували мистецький проєкт за підтримки посольства Королівства Данія «Ось чому я залишаюсь [17]. У серці Миколаєва була відкрита мистецька подія, що відображає внутрішній героїзм і сміливість місцевих жителів. Проєкт, організований за сприянням посольства Королівства Данія під назвою «Ось чому я залишаюсь», вражає своєю емоційною силою та витонченим мистецтвом. Через 10 вражаючих фотографій, відеороликів та інтерв'ю з героями, які вибрали залишитися в цьому місті, не зважаючи на небезпеку та загрозу війни, відкривається душа Миколаєва. Кожна історія, кожне свідчення долі, що розкривається перед глядачем, - це яскравий акт відваги та відданості рідному місту. Незважаючи на ворожі обстріли та страх перед майбутнім, герої цих оповідей знайшли в собі силу залишитися в Миколаєві. Вони діляться своїми роздумами, своїм внутрішнім станом під час повномасштабного російського вторгнення в Україну. Виставка, яка знаходиться на Соборній площі, пропонує усім відвідувачам відчувати цю міцну духом спільноту та відданість ідеалам, які допомогли місту вистояти у найважчий час. Вона була збережена для нас у реальному часі до 25 лютого 2024 року.

Заслуговує на увагу фотовиставка робіт Павла Лугового «Кахлі». Сенсом виставки була схожість будівлі з людиною, яка народилась в одну епоху, зросла та жила в тих умовах, а наразі знаходиться у зовсім інших реаліях. На території заходу були розвішані роботи митця, через деякий час, самим Павлом луговим була проведена лекція «Архітектура в історії фотографії». Фотовиставка була безкоштовна та мала за мету підтримати Миколаївський зоопарк, збираючи добровільні донати, на які закупувалися квитки для дітей. Захід організовано ГО «ТУТ» за підтримки Українсько-данського молодіжного дому та Гуманітарного штабу ДОФ. З особистих спостережень можу сказати, що на кожному поверсі в легкому доступі були розвішані QR-коди, за допомогою яких

люди відправляли добровільні донати, а по завершенню події, на сторінці ГО «ТУТ» було опубліковано, що було зібрано 3200 грн і куплено 53 дитячих квитки до зоопарку [18].

У соціокультурній активності міста Миколаєва кінопокази виступають як важливий аспект. Команда Громадської Організації "ТУТ" влаштовувала ці заходи за підтримки благодійних організацій, простору "8 причал" та Управління молодіжної політики Миколаївської міської ради. Такі заходи проводилися щосуботи протягом двох місяців літа 2023 року. Кожен раз на місці були розміщені QR-коди для здійснення добровільних пожертв. Показувані фільми завжди належали українським режисерам і охоплювали широкий спектр жанрів від трагікомедій до документальних стрічок. У випадку повітряної тривоги глядачі мали можливість відійти в укриття біля локації, а якщо тривога тривала понад годину, кінопоказ переносили [14].

Третім видом культурних заходів розглянемо концерти та театральні постановки. В березні 2024 року в концерт-холі «Юність» з успіхом пройшла нова гумористична вистава-мюзикл «Не 8-ме березня» від творчого об'єднання «Звичайні люди». Усі кошти від продажу квитків та добровільно зібрані глядачами були спрямовані на потреби ЗСУ, а саме на придбання позашляховика. З квитків сума становила 42 1060 грн, з «банки» 14 320 грн. [24]. Гумористична вистава відобразила повсякденні реалії роботи викладачів танцювальних ансамблів в Україні. Серед ключових труднощів, зображених у постановці, була нестача учасників колективів, оскільки багато людей були вимушені залишити місто через бойові дії. Особливу увагу було приділено долі дітей, які з раннього віку виступали на сцені, але через повномасштабне вторгнення втратили можливість продовжувати виконавську діяльність. Зі своїх вражень можу зазначити, що під час виконання патріотичної пісні було помітно, як значна частина аудиторії відчула емоційне зворушення, що проявилось у вираженні емоцій через плач та подальше стояче оплескивання протягом приблизно десяти хвилин після закінчення виступу. На моєму власному досвіді я відчула особисту історію через комічність та енергію танцювального виступу,

а під час завершальної частини виступу не змогла приборкати свої емоції, що дало мені «розрядку» від негативу на подальший час.

В рамках одного з ансамблів, що брав участь у згаданій вище виставі, одна з педагогів, яка є постановницею, поставила новий театральний проект «Як би не ти». На жаль, ця жінка стикається з важкою життєвою ситуацією, оскільки втратила свого чоловіка на війні, а на момент його втрати була вагітна. У своїх планах щодо нової вистави вона виражала намір прожити свої емоції та показати історію їх кохання з самого початку та до кінця через призму творчого процесу.

У весняний період 2024 року концертний зал міста активно функціонував, привертаючи сучасних українських виконавців різних жанрів. Ця активність сприяла створенню позитивного настрою серед мешканців та відкривала нові можливості для сприйняття культурних подій. Запрошення сучасних зірок на концерти також сприяло мобілізації громадської уваги й залученню фінансової підтримки для благодійних цілей.

У контексті мистецьких заходів у місті Миколаєві, місцева глиняна майстерня «Керамучка» регулярно організовує майстер-класи, присвячені техніці бісероплетіння та створенню унікальної кераміки, спрямовані на дітей. Ці заняття сприяють розвитку креативних та художніх навичок у молоді та створюють можливість для виявлення та розвитку їх талантів у сфері рукоділля та образотворчого мистецтва. Також, допомагає дітям опанувати свої емоції через творчість.

2.2. Оцінка впливу сучасних культурних проєктів на розвиток громад

Вплив культурних ініціатив на розвиток та згуртування громади неможливо переоцінити. Їх роль полягає не лише у збереженні культурної спадщини, але й у вираженні сучасних соціальних, політичних та екологічних ідей. Культурні ініціативи створюють простір для розкриття творчого потенціалу особистості, налагодження комунікації, обміну думками та досвідом. Важливо також підкреслити роль культурних ініціатив як інструменту громадського впливу. Вони стимулюють громадську активність, формують громадську думку та сприяють соціальним змінам.

Кожен підхід чи інструмент має свою сферу застосування, що дозволяє оцінити конкретні аспекти впливу. Опитування учасників та відвідувачів культурних заходів є корисним інструментом для збору даних про освітній вплив, задоволеність учасників та вплив на молодь.

З метою оцінки культурного заходу "Як би не ти" в місті Миколаїв було проведено онлайн опитування 10 респондентів, обраних методом випадкової вибірки. Респондентам пропонувалось оцінити захід за 10-бальною шкалою за такими критеріями:

1. Залученість громади: Цей критерій оцінює, наскільки ефективно було залучено місцеву громаду до процесу планування та організації культурного заходу. Низький рівень (1-3) може означати, що громада майже не була залучена, тоді як високий рівень (7-10) свідчить про активне залучення громади на всіх етапах.

2. Різноманітність програми: Цей критерій оцінює, наскільки різноманітною була програма культурного заходу. Низький рівень (1-3) може означати, що програма була обмеженою і охоплювала лише один жанр чи тематику, тоді як високий рівень (7-10) свідчить про різноманітність жанрів, тематик, цільових аудиторій та форматів.

3. Співпраця з організаціями: Цей критерій оцінює, наскільки ефективно організатори культурного заходу співпрацювали з місцевими організаціями та

установами. Низький рівень (1-3) може означати, що співпраці майже не було, тоді як високий рівень (7-10) свідчить про тісну співпрацю з різними організаціями.

4. Доступність та інклюзивність: Цей критерій оцінює, наскільки доступним та інклюзивним був культурний захід для різних верств населення, включаючи людей з обмеженими можливостями, представників меншин та інших груп. Низький рівень (1-3) може означати, що захід був обмеженим та недоступним для певних груп, тоді як високий рівень (7-10) свідчить про високий рівень доступності та інклюзивності.

5. Просування та маркетинг: Цей критерій оцінює ефективність просування та маркетингу культурного заходу. Низький рівень (1-3) може означати, що просування було недостатнім або неефективним, тоді як високий рівень (7-10) свідчить про вдале просування та успішне залучення аудиторії.

Таблиця 2.6 – Загальна оцінка культурного заходу «Як би не ти»

Критерій	Низький рівень (1-3)	Середній рівень (4-6)	Високий рівень (7-10)
Залученість громади			7,4
Різноманітність програми			8,1
Співпраця з організаціями		5,3	
Доступність та інклюзивність		5,4	
Просування та маркетинг	2,4		

Джерело: сформовано автором на основі [Додаток Г], [Додаток Д], [Додаток Е]

Ознайомитись з відповідями кожного респондента можна в додатках Г-Е.

Оцінка культурного заходу, проведена за запропонованою таблицею, свідчить про загальний успіх, але з деякими потенційними сферами для покращення.

З сильних сторін виділяємо:

- Залученість громади: Отримано високий бал (7,4), що свідчить про те, що захід був успішним у залученні та активізації членів громади.

- **Різноманітність програми:** Отримано найвищий бал (8,1), що свідчить про те, що захід пропонував широкий спектр цікавих та різноманітних заходів для людей з різними інтересами.

Сфери для покращення:

- **Співпраця з організаціями:** Отримано середній бал (5,3), що свідчить про те, що можливості для співпраці з іншими організаціями не були повністю використані.
- **Доступність та інклюзивність:** Отримано середній бал (5,4), що свідчить про те, що захід не був повністю доступний для людей з обмеженими можливостями або з різним культурним та соціально-економічним досвідом.
- **Просування та маркетинг:** Отримано найнижчий бал (2,4), що свідчить про те, що зусилля з просування та маркетингу заходу могли бути більш ефективними.

Потенційний вплив кінопоказів на соціальний та людський капітал міста Миколаєва. Кіно - це потужний інструмент, який може позитивно впливати на життя людей та громади.

Табл. 2.15 - Потенційний вплив кінопоказів на соціальний та людський капітал міста Миколаєва

Сфери впливу	Результати впливу
Соціальна згуртованість	Створена новий клуб любителів кіно, що створило простір для спілкування між людьми з схожими інтересами.
Культурна освіченість	Приблизна загальна кількість глядачів складала 300 осіб, з яких 200 (66,7%) вперше стикалися з трансльованою стрічкою. Значна частина глядачів (приблизно 2/3) отримує можливість знайомитися з новими українськими стрічками, що сприяє розширенню їхнього культурного кругозору та формуванню позитивного сприйняття українського кіно.
Відпочинок та благополуччя	Надали можливість мешканцям відпочити та розважитися в межах міста, сприяючи підвищенню якості життя, що сприяло зменшенню стреса відвідувачів.
Економічний розвиток	На території локації кінопоказів додалось два кавові буси, що стимулювало розвиток місцевого бізнесу та спричинило створенню нових робочих місць.

Джерело: самостійно сформовано автором

Проведений аналіз впливу кінопоказів на соціальний та людський капітал міста Миколаєва свідчить про їхню значну роль у розвитку та зміцненні спільноти.

Заслугує уваги і вплив хореографічних та театральних концертів на громаду міста Миколаєва.

Табл. 2.17 - Вплив хореографічного шоу «Не 8-ме березня» на громаду міста Миколаєва

Сфери впливу	Результати впливу
Підтримка ЗСУ	Зібрано 56 426 грн на придбання позашляховика для потреб ЗСУ.
Соціальний вплив	Вистава висвітлила актуальні проблеми, з якими стикаються викладачі танцювальних ансамблів та діти-виконавці внаслідок війни..
Емоційний вплив	Вистава викликала емоційне зворушення у приблизно 500 глядачів, що проявилось у сльозах, стоячих оваціях, що призвело відчуттю "розрядки" від негативу.
Робочі місця	Вистава надала робочі місця для приблизно 15 людей на та поза сценою, що піднімає економіку міста.
Патріотичне виховання	Вистава стала майданчиком для об'єднання 65 учасників заходу та приблизно 500 відвідувачів навколо спільних цінностей та підтримки ЗСУ.
Об'єднання людей	Налічувалось 65 учасників заходу, це продемонструвало можливості українського театру та мюзиклу в умовах війни.

Джерело: розроблено автором на основі [25]

Проведений аналіз свідчить про те, що кінопокази та хореографічні шоу мають значний позитивний вплив на соціальний та людський капітал міста Миколаєва. Вони сприяють згуртованості людей, розвитку культурного простору, підтримці ЗСУ та емоційному розвантаженню населення.

Аналіз практики реалізації культурних проєктів (виставок, кінопоказів, концертів) у місті Миколаєві дозволяє зробити висновок про їх суттєвий та позитивний вплив на соціальний та людський капітал міста (див. Рис. 2.4).

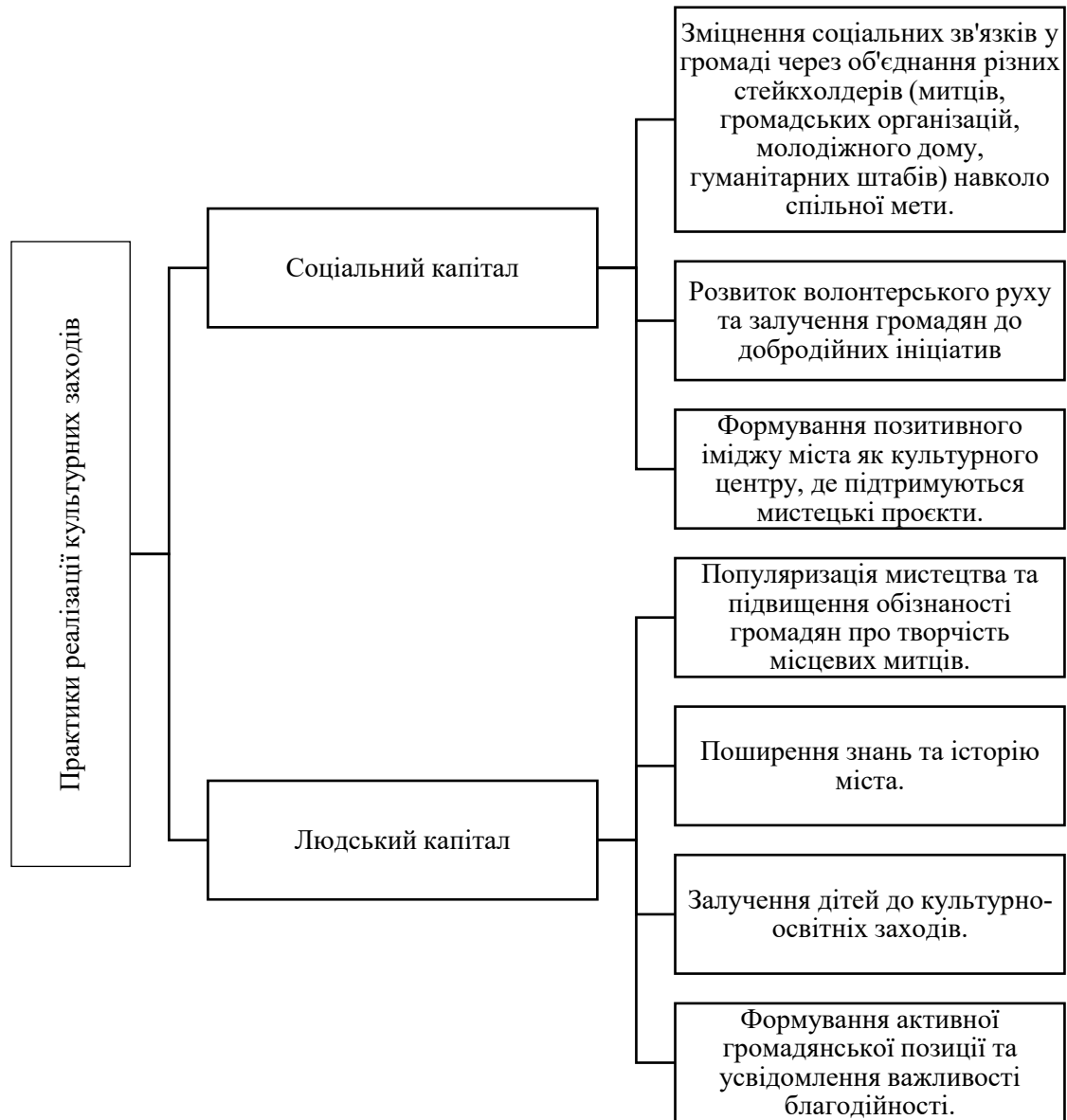

Рис. 2.6. – Вплив проєктів (виставки, кінопокази, концерти, майстер-класи) на громаду м. Миколаєва

Джерело: розроблено автором на основі аналізованих матеріалів

Дослідження та аналізи переконливо демонструють, що культурні заходи, такі як кінопокази, концерти, театральні постановки та хореографічні шоу, відіграють значну та багатогранну роль у житті громад.

РОЗДІЛ 3

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРНИХ ПРОЄКТІВ

3.1. Удосконалення організації культурних заходів у напрямі посилення їх впливу на розвиток громад

Розвиток організації культурних заходів в Україні під час війни та в післявоєнний період матиме низку особливостей та викликів, проте водночас відкриває нові перспективи та можливості. Під час воєнного часу культурні ініціативи можуть відігравати важливу роль у підтримці морального духу населення, зміцненні національної ідентичності та єдності. У післявоєнний період культурна сфера відіграватиме важливу роль у процесі відновлення та розбудови країни. Організація культурних заходів сприятиме відродженню місцевих громад, зміцненню їхньої ідентичності та підвищенню якості життя. Пріоритетним напрямком може стати відновлення та реконструкція пошкоджених чи зруйнованих культурних об'єктів, таких як музеї, театри, бібліотеки тощо. Це дозволить не лише зберегти культурну спадщину, а й створити нові осередки культурного життя. Важливою перспективою є розвиток креативних індустрій та залучення молоді до організації культурних заходів. Це сприятиме формуванню нових культурних трендів, популяризації сучасного українського мистецтва та залученню інвестицій у цю сферу. Міжнародна співпраця та обмін досвідом з іншими країнами також можуть стати перспективними напрямками розвитку організації культурних заходів у післявоєнний час. Це дозволить інтегрувати українську культуру у світовий простір та сприятиме її популяризації на міжнародній арені.

Важливою тенденцією є те, що молоді люди мають запит на трансформацію, доповнення класичних функцій закладів культури. Найкращим прикладом цього є бібліотеки. Існує запит на перетворення бібліотек на центри спільнот, у яких можна не лише вчитися, отримувати книги, а й проводити дозвілля, спілкуватися. Змінитися також має підхід до залучення молодих людей до культурного дозвілля і закладів культури. Варто зазначити, що кінотеатри є закладами культури, які найчастіше відвідують молоді люди.

Державні і комунальні заклади культури в містах часто вважають молодь своєю цільовою аудиторією. Проте заклади культури іноді не мають окремих стратегій залучення молодих людей. Вони часто працюють з школярами і студентством, а також з молодими людьми, які мають дітей. Водночас рідко мають спеціальні програми і події, що орієнтовані на працездатну молодь, яка завершила формальну освіту. Під час розробки культурних або молодіжних політик органи влади обраних міст орієнтуються на «молодь» загалом і не виокремлюють інших підкатегорій.

Конкретні заходи, які сприятимуть розвитку організації культурних заходів, а саме:

1. Трансформація закладів культури:
 - Оновлення інтер'єру та екстер'єру закладів культури;
 - Створення зручних зон відпочинку та спілкування;
 - Нові формати та методи роботи (онлайн-заходи, інтерактивні виставки, освітні програми)
2. Налагодження тісної взаємодії з місцевими громадами:
 - Організація регулярних зустрічей з жителями;
 - Підтримка та популяризація місцевої творчості.
3. Використання онлайн-платформ для спілкування та співпраці:
 - Створення онлайн-спільноти;
 - Залучення онлайн-аудиторії до культурних заходів (онлайн-трансляції, віртуальні тури, тощо).
4. Створення інклюзивного середовища:
 - Забезпечення доступності культурних заходів для людей з обмеженими можливостями (наявність тифлокоментування та інших адаптацій);
 - Проведення культурних заходів для людей різних вікових груп, етнічних груп та соціальних верств.

Зазначені заходи сприятимуть підвищенню зацікавленості громадян культурним життям, забезпечуватимуть більшу доступність та різноманітність

культурних подій, формуватимуть відчуття єдності та спільності в межах місцевих громад, а також зміцнюватимуть культурну ідентичність України.

Очікувані результати від впровадження запропонованих практик:

- Збільшення кількості відвідувачів культурних заходів.
- Підвищення зацікавленості людей культурним життям.
- Розширення аудиторії культурних проєктів.
- Зміцнення зв'язків між людьми та громадами.
- Стимулювання творчості та розвитку місцевої культури.
- Підвищення рівня доступності культурних заходів для всіх людей.
- Зміцнення репутації закладів культури як відкритого та інклюзивного простору.

Активна участь громади в організації культурних заходів матиме позитивний вплив на розвиток громадянського суспільства, формуватиме активну громадянську позицію, почуття відповідальності та причетності до культурного життя спільноти. Залучення волонтерів дозволить підвищити якість проведення культурних ініціатив, охопити більшу аудиторію. Це, своєю чергою, сприятиме зміцненню довіри громадян до організаторів заходів та некомерційних організацій культурної сфери через їхню плідну співпрацю. Крім того, розвиток сфери культури відкриє можливості для міжнародного співробітництва та обміну досвідом із зарубіжними країнами в цій галузі.

3.2. Обґрунтування ефективності запропонованих практик удосконалення культурних проєктів

Запропоновані практики удосконалення культурних проєктів ґрунтуються на принципах сучасної культурної політики, яка спрямована на розвиток доступного, інклюзивного та динамічного культурного простору. Впровадження цих практик дозволить культурним проєктам стати більш актуальними та цікавими для аудиторії, сприятиме розвитку культурного життя та зміцненню культурної ідентичності.

Для обґрунтування ефективності запропонованих практик удосконалення культурних проєктів візьмо за приклад театральний проєкт «Як би не ти», описаний в роботі раніше. Згідно з проведеним раніше опитуванням було виявлено три найбільші проблеми: співпраця з організаціями, інклюзивність та маркетинг.

Таблиця 3.1. – Обґрунтування ефективності удосконалення культурного проєкту «Як би не ти»

Сфери вираження проєкту	Запропоновані удосконалення	Очікувані результати
Співпраця з організаціями	Спільна реалізація проєктів, обмін досвідом, ресурсами та аудиторією.	1. Розширення аудиторії проєкту за рахунок збільшення учасників заходу. 2. Збільшення прибутку заходу за рахунок збільшення аудиторії проєкту. 3. Підвищення обізнаності про проєкт.
Інклюзивність	Проведення вистав з перекладом жестовою мовою. Створення інклюзивних театральних програм	1. Збільшення кількості відвідувачів з інвалідністю 2. Підвищення рівня доступності проєкту. 3. Зміцнення репутації театру як відкритого та інклюзивного простору.

Продовження Таблиці 3.1

Маркетинг	Розробка та впровадження комплексної маркетингової стратегії, яка включає онлайн- та офлайн-канали. Використання соціальних мереж для просування проекту та співпраця з ЗМІ.	1 Збільшення обізнаності про проект. 2 Залучення нової аудиторії. 3 Збільшення кількості проданих квитків.
-----------	---	--

Джерело: самостійно сформовано автором

Передбачається, що виконання заходів, спрямованих на реалізацію пріоритетних завдань у визначених напрямках, сприятиме:

- підвищенню рівня якості і затребуваності послуг установ культури;
- зміцненню матеріально-технічної бази та модернізації мистецьких установ і організацій;
- розвитку системи естетичного виховання, зростанню залученості всіх груп населення в активну творчу діяльність;
- створенню сервісних соціально-культурних центрів, покращанню організації бібліотечного обслуговування з метою максимального задоволення культурних, освітніх та духовних потреб населення;
- підвищенню ефективності використання бюджетних коштів, що спрямовуються на розвиток культури і мистецької освіти, розширенню альтернативних шляхів фінансування мистецьких проєктів;
- позитивним зрушенням у сфері охорони культурної спадщини, підвищенню ролі пам'яток у створенні туристичної привабливості міста, створенню інформаційного середовища з метою формування поваги до історико-культурної спадщини громади задля її збереження.

Запропоновані рішення вирішують комплекс проблем, які стосуються організації культурних заходів та їх впливу на громади. Низький рівень фінансування є перешкодою для забезпечення стабільності та ефективності цього заходу, оскільки обмежені фінансові ресурси занадто сковують можливості проведення заходів та їх якість. Розширення джерел фінансування, таке як гранти, спонсорство та краудфандинг, може допомогти забезпечити

потрібні кошти для проведення заходу та забезпечити його успішність. Недостатня залученість громади є важливою проблемою, оскільки без активної підтримки та участі місцевих жителів культурні заходи не мають очікуваного впливу та значення для спільноти. Для вирішення цієї проблеми, запропоновано проведення опитувань та досліджень інтересів громади, залучення місцевих лідерів та організацію інтерактивних заходів, що сприяють активному взаємодії та співпраці з громадою. Неефективна промоція обмежує досягнення максимального впливу культурного заходу через недостатню обізнаність аудиторії та недостатнє залучення учасників. З метою вирішення цієї проблеми, рекомендується використання сучасних маркетингових стратегій та засобів просування, таких як соціальні мережі, місцеві медіа та візуальна реклама, для привертання уваги та зацікавлення аудиторії. Психологічний вплив війни може мати серйозний емоційний та психологічний вплив на учасників культурного заходу, особливо у разі, якщо вони стикаються з подібними травматичними досвідами. Для вирішення цієї проблеми, важливо створити безпечне та підтримуюче середовище для учасників, залучити фахівців із психології та розробити спеціальні програми та заходи для підтримки та реабілітації тих, хто пережив травматичні події.

ВИСНОВКИ

Культурний рух в Україні є багатогранним явищем, яке ґрунтується на принципах збереження та примноження культурної спадщини, розвитку та популяризації різних видів мистецтва та доступності культурних благ для всіх верств населення. Сучасні підходи до його розуміння враховують міжкультурний діалог та інтеграцію в європейський культурний простір, сприяння формуванню громадянської ідентичності та патріотизму та залучення громадянського суспільства та волонтерського руху.

Виходячи з результатів дослідження, можемо зазначити, що організація культурних заходів в Україні виконує важливі функції:

- Формування та зміцнення національної ідентичності.
- Збереження історичної пам'яті та культурних традицій.
- Розвиток творчого потенціалу нації та самореалізації особистості.
- Сприяння міжкультурному діалогу та порозумінню між різними групами населення.
- Створення позитивного іміджу України на міжнародній арені.
- Об'єднання громади та зміцнення соціальної згуртованості.
- Підвищення культурної обізнаності та естетичного виховання громадян.

Таким чином, культурний рух в Україні відіграє ключову роль у гармонійному розвитку суспільства, зміцненні національної єдності та інтеграції у світовий культурний простір.

У кваліфікаційній бакалаврській роботі досліджено теоретичні та практичні аспекти організації культурних заходів в Україні. В роботі проаналізовано основні напрями та форми культурних заходів, а також ключові показники фінансування культури в місті Миколаїв та в Україні загалом. Це дозволило виявити певні недоліки та проблеми, з якими стикається дана сфера. Проте отримані результати можуть стати корисними для стимулювання розвитку культурної діяльності в Україні.

У роботі висунуто пропозиції щодо вдосконалення організації культурних заходів в Україні для сприяння розвитку культури. Зокрема, рекомендується підтримка і збереження інфраструктури культурної галузі, проведення аналізу сучасної ситуації в культурно-дозвілєвій сфері з визначенням пріоритетів розвитку для формування перспективних напрямків діяльності, а також оновлення форм роботи культурних установ. Особливу увагу приділено розробці конкретних заходів для стимулювання волонтерської діяльності та підвищення її значення у розвитку громадянського суспільства в Україні.

Реалізація цих пропозицій сприятиме покращенню організації та координації культурних ініціатив, підвищенню якості культурних послуг та зміцненню довіри громадян до державних та недержавних установ. Комплексний підхід до вирішення існуючих проблем у культурній сфері дозволить розкрити значний потенціал мистецького руху для вирішення нагальних соціальних проблем, формування патріотичних і духовних цінностей та зміцнення єдності українського суспільства.

За останні два роки культурна та мистецька діяльність в Україні значно розвинулися, ставши важливим компонентом свідомого громадянського суспільства. Культурні заходи в Україні мають значний потенціал для розвитку та вирішення актуальних соціальних проблем. Завдяки активній участі митців та громади українське суспільство може стати більш свідомим, мотивованим та психологічно стійким.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андросович М. А. Мистецькі івенти в соціокультурній діяльності: феномен локальної культури : Магістерська робота. Київ, 2023. 90 с.
URL: <http://surl.li/uggbu>
2. Багатозначність поняття культури. *Освіта.UA*.
URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/culture/10204/>
3. Війна і фестивалі. Які події відбудуться попри воєнний стан. *Суспільне культура*. URL: <https://suspilne.media/251998-vijna-i-festivali-aki-podii-vidbudutsa-popri-voennij-stand/>
4. Гуляєва В.М. Стратегічне планування місцевого розвитку: навч. посіб. Київ. 2019. 244 с.
5. Культура має посідати пріоритетне місце у стратегії розвитку громад. *Департамент інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату Кабінету Міністрів України*. 2019. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/kultura-maye-posidati-prioritetne-misce-u-strategiyi-rozvitku-gromad-glava-uryadu>
6. Звіт про виконання бюджету в галузі «Культура» у 2023 році. Миколаїв. 10 с. URL: <https://cultura.mkrada.gov.ua/wp-content/uploads/2024/01/zvit-roboty-galuzi-za-2021-rik.pdf>.
7. Калініченко О. О., Мосійчук І. В., Пойта І. О. Управління проектами у глобальному контексті: культурні аспекти та адаптація. *Проблеми економіки*. 2023. № 2. С.26-29. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2023-2-24-30>
8. Кирилюк В., Колядич О., Шевчук О. Соціальна безпека та згуртованість: сучасні підходи щодо їх взаємодії. *Економічний аналіз*. 2023. Том 33. № 1. С. 59-65. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2023.01.059>
9. Колот А. М. Соціально-трудова сфера: етап відносин, нові виклики, тенденції розвитку: монографія. Київ, КНЕУ, 2010. 251 с.
10. Колот А. М., Герасименко О.О. Праця XXI: філософія змін, виклики, вектори розвитку : монографія . К. :КНЕУ, 2021. 487 с.

11. Лопушняк Г.С., Рибчанська Х.В. Вища школа України: державне регулювання та перспективи розвитку: монографія. Львів : Ліга Прес, 2018. 283 с. URL: <https://ir.kneu.edu.ua:443/handle/2010/34060>
12. Малиновський В. Об'єднання територіальних громад: добровільність чи примусовість? *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. Луцьк: Вежа-друк, 2018. № 1. С. 171–173. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/ede42398-618b-4a89-b693-d24c68c78905/content>
13. Методика оцінювання проєктів. *Український культурний фонд*. 2019. С. 3–5.
URL: https://lib.iitta.gov.ua/3067/1/Методичні_аспекти_контролю_та_оцінювання_навчальних_проєктів.pdf.
14. Ми до вас із дивовижною новиною. *Instagram*. URL: <https://www.instagram.com/p/CvZyK3ns-Td/>.
15. Музальов О. О. Культурологія: навчальний посібник. Львів: Львівський науково-практичний центр професійно-технічної освіти НАНП України, 2012. 185 с.
16. Назаренко Ю. Децентралізація культури: проблеми та виклики реформи. *Mistosite*. URL: <https://mistosite.org.ua/articles/detsentralizatsiia-kultury-problemy-tavyklyky-reformy>
17. Ось чому я залишаюсь: Посольство Данії презентувало проєкт з історіями незламних миколаївців. *Миколаївська міська рада*. URL: <https://mkrada.gov.ua/news/20468.html>.
18. Перша маленька історія завершилась - виставку закрито. *Instagram*. URL: https://www.instagram.com/p/CsswHw-MwDb/?img_index=1.
19. Про внесення змін до Закону України "Про культуру" щодо загальних засад надання населенню культурних послуг: Закон України від 29.04.2021 р. № 1432-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1432-20#Text>

20. П'ять проєктів з Корабельного району увійшли до числа переможців. *Новини Миколаєва сьогодні*. URL: <https://korabelov.info/ru/2019/09/137484/pyat-proektov-iz-korabelnogo-rajona-voshli-v-chislo-pobeditelej-obshhestvennogo-bjudzheta-2019/>.
21. Радченко Л. П. Людський розвиток: еволюція концепції та пріоритетні напрями реалізації в національній економіці України. *Вісник Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого*. 2011. С. 68-75. URL: <http://econtlaw.nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/02/2-67-76.pdf>
22. Сенько Т. Креативний хаб в системі сучасних культурних індустрій. *Культурологічний альманах*: Випуск 14. Вінниця. ТОВ «ТВОРИ». 2020. С. 97-98.
URL: https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/32767/Kult.%20Almanakh_V.14.pdf?sequence=1
23. Стрім з Ілоною Невеселою – Івенти під час війни. Моя історія. *Київський національний університет культури і мистецтв*. URL: <https://knukim.edu.ua/strim-z-ilonoyu-neveseloyu-iventy-pid-chas-vijny-moya-istoriya/>.
24. Ткачук О. Івент-індустрія як інструмент реалізації культурної політики в Україні. Дис...здобувача вищої освіти IV курсу кафедри івент-менеджменту і соціальних комунікацій. Миколаїв. Миколаївська філія Київського національного університету культури і мистецтв. 2023. С. 185-188. URL: http://libs.mfknukim.mk.ua/jspui/bitstream/123456789/2360/1/Ткачук_185-188.pdf.
25. Тсуканова Ю. Звітую і всім щиро дякую. *Facebook*. URL: https://www.facebook.com/story.php?story_fbid=7449479121800229&id=100002146446322&mibextid=WC7FNe&rdid=4Y5d3pcQRp3Ytd2u.

26. Українська правда. Життя. Заходи з вшанування пам'яті та концерти – як українці відвідують культурні події у війну. *Українська правда. Життя*. URL: <https://life.pravda.com.ua/culture/2023/03/24/253508/>
27. Уряд заклав у Держбюджет на 2024 рік 10,7 млрд грн на сферу культури та медіа. *Кабінет міністрів України*. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/uriad-zaklav-u-derzhbiudzheth-na-2024-rik-107-mlrd-hrn-na-sferu-kultury-ta-media>
28. Філіна А. П. Культурний простір: основні його види та культурна діяльність суспільства щодо задоволення соціокультурних потреб громадян. *Міжнародний вісник: культурологія, філологія, музикознавство*. 2016. Випуск 1 (6). С. 82-86.
29. Фукуяма Ф. Соціальний капітал. *Незалежний культурологічний часопис «І»*. URL: <https://www.ji.lviv.ua/n53texts/fukuyama.htm>.
30. Цілі сталого розвитку. *UNDP*. URL: <https://www.undp.org/uk/ukraine/tsili-staloho-rozvytku>
31. Cavallini S. B., Errico R. S., Utma M. How to design cultural development strategies to boost local and regional competitiveness and comparative advantage. *European Committee of the Regions*. 2018. URL: <https://op.europa.eu/s/zJ80>
32. Lopushniak H., Poplavska O., Danylevych N., Kostyshyna T., Raupov R. Organization of labor under conditions of uncertainty: The case of Ukraine. *Problems and Perspectives in Management*. 2023. №21(2). P.294-308. DOI: [https://doi:10.21511/ppm.21\(2\).2023.30](https://doi:10.21511/ppm.21(2).2023.30)
33. Spallazzo D., Pillan M., Kares E.M., Caiola V. Remote Cultural Events: Investigating the Usefulness of Live Streaming for Creating Cultural and Social Engagement in Communities of Older Adults. 2023. № 13(15). С. 2-14. DOI: <https://doi.org/10.3390/su151310594>

ДОДАТКИ

Додаток А

Інтерв'ю з директором палацу культури "Молодіжний" та керівником народного ансамблю "Каприз" – Захаровою Юлією Вікторівною.
Інтерв'юер: Шевчук Марія Володимирівна.

Блок I

1. Як ви обираєте культурні заходи для палацу культури міста? Які критерії ви використовуєте?

«Існує безліч календарних та обрядових свят, згідно яких можна створити цікаві заходи для містян та гостей міста. Також в залежності від подій в місті та області організовуються власні актуальні свята та заходи.»

2. Які види культурних заходів найпопулярніші серед місцевої громади? Чому ви вважаєте, що вони такі популярні?

«Наразі, після великої творчої перерви в місті будь-який культурний захід є популярним в місті. Зацікавленістю відрізняються концерти із залученням аудиторії. Глядачам завжди цікаво не просто бути спостерігачами, а й активно приймати участь у заході. Також одними з найпопулярнішими завжди були і будуть свята для дітей.»

3. Як ви оцінюєте успішність культурного заходу? Які показники ви використовуєте для вимірювання впливу на громаду?

«Оцінка заходу проводиться засобами аналізів таких показників, як: попереднє інформування про захід, кількість учасників, кількість глядачів та їх активність під час проведення заходу.»

4. Як ви залучаєте місцеву громаду до участі в культурних заходах? Як ви оцінюєте рівень їх зацікавленості та задоволеності подіями?

«Залучення глядачів та оцінювання рівня їх зацікавленості та задоволеності проводиться шляхом попереднього інформування про захід засобами анонсування (соціальні мережі, афіши, запрошення від учасників).»

5. Як ви співпрацюєте з іншими місцевими організаціями або підприємствами для організації спільних культурних заходів? Як це впливає на розвиток громади?

«Палац культури має великий досвід в організації спільних проєктів, що має позитивний вплив на збільшення кількості глядачів та подальшої зацікавленості різноманітної аудиторії до культурного життя міста.»

Додаток Б

6. Чи існують конкретні заходи, спрямовані на залучення різних соціальних груп до участі в культурних подіях? Як ви оцінюєте їх ефективність?

«Так, наприклад одними з найпопулярніших завжди були і будуть свята для дітей. Ефективність цих заходів в залученні дітей до колективів палацу, та їх подальшому творчому і інтелектуальному розвитку.»

7. Яким чином ви враховуєте культурні потреби та інтереси різних шарів населення при плануванні культурних заходів?

«Шляхом аналізу поточної ситуації в місті та області та гідно аналізу попередніх заходів»

8. Які стратегії ви використовуєте для просування та реклами культурних заходів у місті? Як це впливає на залучення аудиторії та сприйняття подій громадою?

«Засобами інформації у соціальних мережах, анонсування управлінням культури та методичним центом міста, мерією міста, а також за допомогою афіш. Це допомагає розповсюджувати інформацію для різних верст населення та залучати більшу аудиторію.»

9. Чи маєте ви програми або ініціативи, спрямовані на розвиток творчих та культурних навичок у місцевій громаді? Як вони допомагають у підвищенні рівня культурної свідомості та активності?

10. «Вся робота палацу культури спрямована на розвиток творчих та культурних навичок різновікових верст населення за допомогою участі містян у різнопланових творчих колективах, а також проведенні різноманітних заходів.»

11. Які основні виклики ви бачите у забезпеченні доступу до культурних заходів для всіх верств населення, включаючи вразливі групи? Як ви працюєте над їх вирішенням?

«Для малозабезпечених верст населення та багатодітних сімей проблемою є відвідування платних заходів (у палаці культури майже всі заходи безкоштовні). Для людей з обмеженими можливостями є низка перешкод, в залежності від їх стану здоров'я. До кожного випадку треба знаходити індивідуальні шляхи вирішення: перші ряди в глядацькій залі для слабозорих, зручні сидіння на вуличних заходах для людей з фізичними вадами, сурдоперекладачі для аудиторії з вадами слуху тощо.»

12. Яким чином ви оцінюєте вплив культурних заходів на психологічний стан та соціальну стійкість громади під час війни?

«Культурні заходи мають великий позитивний вплив на психологічний стан та соціальну стійкість містян. Неодноразово була доведена користь «лікування» мистецтвом. Глядачі, а також самі учасники мають можливість «виплеснути» негативні емоції.»

Додаток В

13. Які основні виклики ви бачите у забезпеченні доступу до культурних заходів для всіх верств населення, включаючи вразливі групи? Як ви працюєте над їх вирішенням?

«Для малозабезпечених верст населення та багатодітних сімей проблемою є відвідування платних заходів (у палаці культури майже всі заходи безкоштовні). Для людей з обмеженими можливостями є низка перешкод, в залежності від їх стану здоров'я. До кожного випадку треба знаходити індивідуальні шляхи вирішення: перші ряди в глядацькій залі для слабозорих, зручні сидіння на вуличних заходах для людей з фізичними вадами, сурдоперекладачі для аудиторії з вадами слуху тощо.»

14. Яким чином ви оцінюєте вплив культурних заходів на психологічний стан та соціальну стійкість громади під час війни?

«Культурні заходи мають великий позитивний вплив на психологічний стан та соціальну стійкість містян. Неодноразово була доведена користь «лікування» мистецтвом. Глядачі, а також самі учасники мають можливість «виплеснути» негативні емоції.»

Блок 2

1. Які основні виклики та обмеження стосовно фінансування культурних заходів в умовах війни ви спостерігаєте?

«Палац культури є державною установою, і фінансування залежить від розподілу коштів між структурами. В умовах війни фінансування культурних заходів знизилось.»

2. Як ви пріоритизуєте розподіл фінансових ресурсів між культурними заходами та іншими потребами громади в умовах військового конфлікту?

«Палац культури не може самостійно розподіляти кошти, так як є державною установою.»

3. Які стратегії ви використовуєте для забезпечення стабільного фінансування культурних заходів в умовах війни?

«Окрім державного фінансування розглядається співпраця зі спонсорами, а також подання на гранти.»

4. Чи ви розглядаєте можливості залучення додаткових джерел фінансування для підтримки культурних заходів в умовах війни, наприклад, через спонсорство або міжнародні гранти?

« Так.»

5. Як ви враховуєте ризики та непередбачуваність у фінансуванні культурних заходів в умовах війни при розробці бюджету та планів?

Додаток Г

«Окрім державного фінансування розглядається співпраця зі спонсорами, а також подання на гранти.»

6. Як ви оцінюєте ефективність витрат на культурні заходи в умовах війни та чи проводите регулярний аналіз цих витрат для оптимізації фінансових процесів?

«Витрати на культурні заходи в умовах війни проводяться за рахунок власного внутрішнього ресурсу (колективи, матеріально-технічна база) та за рахунок спонсорської допомоги»

Додаток Г

Таблиця 2.7 - Відповіді респондента №1

Критерій	Низький рівень (1-3)	Середній рівень (4-6)	Високий рівень (7-10)
Залученість громади			8
Різноманітність програми			9
Співпраця з організаціями		6	
Доступність та інклюзивність			7
Просування та маркетинг	3		

Джерело: Розроблено автором

Таблиця 2.8 - Відповіді респондента №2

Критерій	Низький рівень (1-3)	Середній рівень (4-6)	Високий рівень (7-10)
Залученість громади			7
Різноманітність програми			8
Співпраця з організаціями		5	
Доступність та інклюзивність		5	
Просування та маркетинг	2		

Джерело: Розроблено автором

Таблиця 2.9 - Відповіді респондента №3

Критерій	Низький рівень (1-3)	Середній рівень (4-6)	Високий рівень (7-10)
Залученість громади			9
Різноманітність програми			10
Співпраця з організаціями			7
Доступність та інклюзивність			9
Просування та маркетинг		4	

Джерело: Розроблено автором

Додаток Д

Таблиця 2.10 - Відповіді респондента №4

Критерій	Низький рівень (1-3)	Середній рівень (4-6)	Високий рівень (7-10)
Залученість громади			8
Різноманітність програми			7
Співпраця з організаціями		6	
Доступність та інклюзивність		5	
Просування та маркетинг		5	

Джерело: Розроблено автором

Таблиця 2.11 - Відповіді респондента №5

Критерій	Низький рівень (1-3)	Середній рівень (4-6)	Високий рівень (7-10)
Залученість громади			7
Різноманітність програми			8
Співпраця з організаціями		6	
Доступність та інклюзивність	3		
Просування та маркетинг	1		

Джерело: Розроблено автором

Таблиця 2.12 - Відповіді респондента №6

Критерій	Низький рівень (1-3)	Середній рівень (4-6)	Високий рівень (7-10)
Залученість громади			7
Різноманітність програми		5	
Співпраця з організаціями	3		
Доступність та інклюзивність		6	
Просування та маркетинг	2		

Джерело: Розроблено автором

Таблиця 2.13 - Відповіді респондента №7

Критерій	Низький рівень (1-3)	Середній рівень (4-6)	Високий рівень (7-10)
Залученість громади			7
Різноманітність програми			8
Співпраця з організаціями		5	
Доступність та інклюзивність		5	
Просування та маркетинг	1		

Джерело: Розроблено автором

Таблиця 2.14 - Відповіді респондента №8

Критерій	Низький рівень (1-3)	Середній рівень (4-6)	Високий рівень (7-10)
Залученість громади			10
Різноманітність програми			9
Співпраця з організаціями			7
Доступність та інклюзивність		6	
Просування та маркетинг	3		

Джерело: Розроблено автором

Таблиця 2.15 - Відповіді респондента №9

Критерій	Низький рівень (1-3)	Середній рівень (4-6)	Високий рівень (7-10)
Залученість громади		6	
Різноманітність програми			8
Співпраця з організаціями		5	
Доступність та інклюзивність	3		
Просування та маркетинг	1		

Джерело: Розроблено автором

Таблиця 2.16 - Відповіді респондента №10

Критерій	Низький рівень (1-3)	Середній рівень (4-6)	Високий рівень (7-10)
Залученість громади		5	
Різноманітність програми			9
Співпраця з організаціями	3		
Доступність та інклюзивність		5	
Просування та маркетинг	2		

Джерело: Розроблено автором

Ім'я користувача:
Соціоекономіки та управління персоналом Кицак Та...

ID перевірки:
1016320148

Дата перевірки:
04.06.2024 18:25:34 EEST

Тип перевірки:
Doc vs Internet + Library

Дата звіту:
04.06.2024 20:07:24 EEST

ID користувача:
100005733

Назва документа: КБР_Шевчук_плагіат

Кількість сторінок: 56 Кількість слів: 12778 Кількість символів: 103276 Розмір файлу: 189.88 KB ID файлу: 1016118475

2.54%
Схожість

Найбільша схожість: 0.62% з Інтернет-джерелом (<https://www.kmu.gov.ua/news/uriad-zaklav-u-derzhbiudzheth-na-2024-...>)

2.01% Джерела з Інтернету

114

Сторінка 58

1.21% Джерела з Бібліотеки

332

Сторінка 58

0% Цитат

Вилучення цитат вимкнене

Вилучення списку бібліографічних посилань вимкнене

0%
Вилучень

Немає вилучених джерел